

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárat-tól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos psitt sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttár sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 161.

Sacra regni corona.

Arad, augusztus 15.

(Sz. Zs.) És hogy elkövetkezék Boldogasszony nagy ünnepe, elővevők ismét a mi sárguló levelű bibliánkat, századok előtt való históriánk elmálo, kopott lapjait és olvasók belőle a mai napra szóló textust. Olvasók belőle, hogyan koronázták meg az ezredik év augusztusának tizenötödik napján magyar hazánk első királyává amaz apostoli István, aki megteremtette a magyar törzsekből a magyar nemzetet, a magyar nemzet lakta földből a magyar államot, a ki elsőnek vezetett be bennünket a nyugat világába, megszerezvén nekünk a nyugat hitét, a nyugat intézményeit és akinek ez a vezető szent jobbjá itt maradt minékünk hosszú századokon által utmutatóul ezer akadály közt, ezer utvesztőben.

Ma 896 éve, hogy az első püspök fejére tevő a koronát az első királynak, ma 896 éve, hogy először felvillant annak a szent klenódiumnak fénye, amely azóta a hatalom forrása, államiságunk igazi jelvénye, egysége a souverén nemzetből és dinasztiaiból összeforrott magyar államnak.

Ismeretlen nép követői jönnek majd tehozzád — így beszélt az alvó Sylvester pápának az angyal — e nép királyának küldd el koronádat, — és ahogy ez a korona szétveté sugarát szerte a hazában a bércezen, a rónán, ismert lett a nép, a nemzet, melyre az ragyogott. Es ez a ragyogás volt a mi összetartó erőnk, ez tartotta össze a földet, amely oly sok-

szor darabokra volt válandó, és lett *radix omnium possessionum*, ez tartotta hivekül együtt a pártos vérű nagyokat, a szenvedő, panaszkodó kicsinyeket, hiszen benne egyek voltak — mindmegannyian *membrum sacrae regni coronae*.

Az első püspök tette a koronát az első király fejére és azóta is a koronázás — a mely teljessé teszi a királyi hatalom gyakorlását — részben egyházi szertartás, jeléül annak, hogy a koronában testet öltött állami hatalom céljainak elérésében, hivatása teljesítésében mindenkor karöltve halad az egyházzal, jeléül annak, hogy a nemzet, mely a szent koronának tagja, része, nem lehet soha ellensége az egyháznak, a hitnek, a vallásnak. Mert egyeseket és egész osztályokat az ő tudásuk kiterjedettsége, vagy ha tetszik gyarlandósága, tehet vallástalanná, megdöntheti hitüket a miszteriumokban és dogmákban, de általánosságban a vallás megmarad kincsnek, amelynek értékét nem kicsinyelheti senki, kincsnek, amelynek értéket nem a dogmák, hanem a belőlök szerte áradó morál ad. Nincs és nem lehet állam, amely megvethesse azt a nagy morális erőt, amely a vallásban ezer megem értett törvénynél jobban nemesíti és fékezi az állampolgárok lelkét. Es lehetetlen ez különösen minálunk Magyarországon, ahol egyház és állam úgy egybeforrt a szent korona nagy eszméjében.

De viszont bizonyos az, hogy a vallásos érzelmek hivatása épen az állami, a nemzeti élet megvalósítása, hogy tehát a vallásos érzelmek a nemzetiekkel soha összeütközésbe nem is jöhetnek, bizo-

nyos az, hogy abban az apostoli szent koronában, amely Boldogasszony napjának mai fordulóján kettőzött fényvel veti ragyogó sugarait az ezredéves Magyarországra, benne rejlik az az egyházi önállóság, amely egyenesen tiltakozik az ellen, hogy Rómából vagy bárhonnan irányítsák, benne rejlik a szent korona apostoli jogaiban annak lehetősége, természetessége, sőt szükségszerűsége, hogy vallásos emberekül is magyarok legyünk első sorban, s még csak a lehetősége se torogjon fenn annak, hogy a két érzelem összeütközék, mert az összeütközésben csak a koronának fénye halványul, amelyben pedig együtt van mindkét harczos fél. Mert nagy igazság az, a mit harmadnapja mondott Darányi Ignác a komáromi ev. református egyházmegye közgyűlésén: „Távol állunk a hitetlenségtől, de távol akarunk állani a felekezeti szűkkeblűségtől is; a legnemesebb erények tulzásba vive vétkekké, sőt bűnökké fajulhatnak el. Nagy a különbség a benső vallásosság és a fanatizmus közt; az egyik összehozza azokat, a kik különböző oltároknál imádkoznak, a másik elválasztja egymástól a testvéreket, egy hazának gyermekeit, az egyik életet, a másik azt is elhervasztja, ami él.”

Es mégis a természetellenes küzdelemjében dul és szakgatja az állam, a korona egységét, de megszakgatja azt a valláserkölcsöt is, amelynek érdekében emelték fel a támadók fegyverüket. Folyik a harcz vakon, nem látják a rombolást, amelyet végeznek, és nem hallják a béke főpapjának hangját, aki a mai ünnepen is

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

Toldi Miklós.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

Hta: Erdélyi Zettán.

I.

A becsületese neve tulajdonképen Kovács Gábor volt, hanem azért mindenki így hívta: Toldi Miklós.

Hatalmas vállu, izmos karu kölk volt, igazi Cyclops ivadék, úgy hogy az ember szinte odaképzelt a széles homloka közepére egy óriás szemet. Az ósszibaraosk magját ketté tudta roppantani az ujjával s mikor egy orra körül szemtelenkedő legyet akart egyszer agyonütöni, a nagy tölgycsaszal végighasadt az elhibázott ütés alatt.

A milyen erős volt testileg, ép olyan vas volt az akaratereje is. A mit ő feltett magában, azt keresztül vitte mindenáron. Nem ismert akadályt, s ha hadvezérnek kell vala lennie, egyről bizonyosan megteledkezik: utat hagyni magának a visszavonulásra. Egy jel-szava volt csak: előre, s ő belőle soha sem

lett volna sóbálvány, hátrahézni nem próbált soha.

Hanem a szive olyan volt, mint egy darab vaj. Elolvadt az első meleg szóra, a mely megtalálta az utat ahhoz a kis husdarabhoz. A mellett, mint minden óriás, hihetlentül naiv volt. Összes keserű tapasztalatait annak köszönhette, hogy szertelen bizalommal viseltetett az emberek jósága iránt, s mindenkinek hitt, mindenkiiben megbizott.

Ennek a jó szívének köszönhette Toldi Miklós, hogy daczára robusztus erejének, tovább maradt gyerek, mint akármelyik csenevész diáktársá. Mások már az iskola padjait telefaragták az ideál neveivel, az ő keze pedig csak akkor remogott meg először egy név leírásánál, mikor a mérnöki diplomáját megmutatta az édesanyjának. Az igaz, hogy még elég fiatal volt akkor is.

Toldi Miklós életében eddig minden olyan egyszerűen ment. Roppant egyszerű dolog volt az is, hogy beleszeretett a Németh tisztartó ur egyetlen leányába, a Lalikába. Csöndes nyári este, osillagos ég, meg azok a szesiden ábrándos kék szemek s Toldi Miklós uram meg volt fogva, le volt győzve.

Hanem ez a vereséges győzelem, vagy ha jobban tetszik, győzedelmes vereség, válaszutra juttatta szegény jó Toldi Miklóst.

Mikor a diploma a tarsolyába került, még mielőtt látta volna az anyja s még mielőtt ő látta volna Lalikát, számadást csinált magával egyedül s kisütötte, hogy neki tulajdonképen még sokat kell tanulnia. El is határozta szepen, hogy világgá megy s három évig vissza se tekint a leveles kis kapu s zöld zsulus, sárga kis ház felé.

Az anyja persze nem tudta ezt, mikor először kimondta a marasztaló szót:

— Ugy, ugy fiam! most már te leszel ur a háznál! Vedd el a Lalikát, ha szereted, csak aztán hagyj a szivedben nekem is egy kis zugot, a hol békeségben meghuzódhatom.

A lány se tudta, mikor megfogadta azon a nyári estén:

— A magáé leszek Gábor, mindig a magáé, csak is a magáé!

Toldi Miklós pedig azt felelte nekik:

— Ej! ha olyan nagyon szeretnek, várjanak rám egy kicsit! Még egy kis utam volna a világ körül, megnézném, ha csakugyan gömbölyű-e f Ha igen, akkor ugy is ide jutok

igyekeznek megvilágosítani az ő vakságukat. Hiába látja *Kolos* érsek a nagy eltévelyedést, hiába írja ünnepi körlevelében, hogy látván a dolog fordulatát erősen feltesszük, hogy atyáink örökét megtartjuk, nyomdokait követni akarjuk, hiába könyörög a Boldogságos szűzhöz békéért, hasztalan imádkozik, hogy szítsa ismét lángra hazánknak a szeretet és jószág tüzét, mely ha nem is aludt ki teljesen a vénülő, utolsó napjait élő romlott században, de már nagyon lelohadt.

Hiába minden! Harczba, küzdelemben viszik a szűz anya zászlaját és nem látják, hogy ez a harcz gonosz, és feledik, hogy a Boldogságos szűz ennek a mindenfelől marczangolt magyar hazának, annak a galádul megtámadott szent koronának védő asszonya, a ki nem lehet velük az igaztalan küzdelemben.

Folyik az ádáz harcz, a gonoszküzdelem, törnek-zuznak a fanatikusok mindent. Es a harczban nem érnek rá a mi nemzeti bibliánkat forgatni, olvasni azokat a sárguló leveleket, a melyek sok századnak vére omlásán tanítanak meg arra, hogy szeressük egymást és óvjuk a mi szent koronánk fényét, integritását, ragyogását.

A „szent” férfiak csak rohannak előre vakon, élőkön és holtakán át, mint az álomjárók és nem nyitja fel a szemüket, nem teszi hallóvá füleiket, csak majd a pusztulás, a mikor minden, minden összeomlik. Ekkor azután megvilágosodik majd az ő agyuk is és a mikor már későn lesz, mondják el egymásnak: Frater abi in cellam, et dic miserere mei!

Bizony, bizony sok nagy okunk van ma aggódó szívvel fordulnunk az éghez: »Boldog Asszony Anyánk, régi jó Patrónánk, könyörögj érettünk!»

A képviselői beszámoló. Hermann Ottó Miskolc város II. kerületének képviselője augusztus 30-án tartja beszámoló beszédét. Visontai Soma szeptember 6-án számol be Ujvidéken. Baranyi Odón, margittai képviselő tegnap Vedres-Abrányban beszámolót tartott és kijelentette, hogy a mandatumot újra elfogadja. Az ellenzék itt aligha állit jelöltet. László Mihály dr. Székelyudvarhely országgyűlési képviselője, szintén tegnap tartotta beszámolóját nagy választó közönség előtt. Beszédében a parlament működését méltatta és a jövő nagy feladataival szemben han-

vissza, ha pedig nem — még azt is megteszem a maguk kedvéért, hogy visszafordulok!

Aztán már hiába volt minden marasztalás hiába a sírás, Toldi Miklós kimondotta, hogy megy és — elment.

II.

Párisban járt, mikor meghallotta, hogy a Lalika asszony lett. Azt is megtudta mindjárt, hogy sirva ment a templomba, sirva jött ki onnan s azóta is mindig sir.

Az első hír úgy érte, mint valami pörölycsapás, a második hír kissé megvigasztalta. Elvégre is nem lehet mindenki olyan erős, mint ő! Gyöngye volt a lány, ennyi az egész! Az apja odaeröltette az ispánjához, a leány engedett, de sirva s ez a sírás azt jelenti, hogy a szívének semmi köze ahhoz a szent esküvőhöz, a mit ajkára erőltettek az oltár előtt.

Toldi Miklós kiheverte a csapást. Megráta magát s csak annyit mondott:

— Mégis az enyém lesz! Ha a lány nem, hát az — asszony!

Haza pedig megüszente, hogy mihelyt

goztatta a fuzió szükségességét. Beszéde után újra kikiáltották képviselőjelöltnek.

A nemzeti pártvezér megnyilatkozása. Egy könyvomatossá annak a hírnök a kaposán, hogy Horánszky Nándor egy tanulmányt ír a kvótáról, azt közli, hogy a nemzeti párt politikai magatartásáról, az eddigi megállapodások szerint, Apponyi Albert gróf, folyó hó 23-án Somorján fog nyilatkozni, a mikor ugyanis a somorjai kerület képviselője, Saghly Gyula, beszámolóját tartja. A beszámolóra több nemzeti párti képviselő is letutazik.

Muszka dicsőret a néppártra. A varsói, Varsavaszi Dnevnik orosz napilap augusztus 11-iki számában a következő cikk jelent meg: Magyarország politikai életének élen a jelen időben a néppárt halad, nem mintha a közelgő választások alkalmával komoly ellenfele volna a kormánypártnak, hanem mivel valami kiváló dolgot lehelt a jelen politikai életbe. Magyarországon eddig az összes pártok a lakosság egy részét tartották szem előtt és megegyeztek mindnyájan a „magyarosítás”-ban. A néppárt ellenben új eszmékkel lépett föl, melyeket a keresztény eszme kiapadhatlan kincstárából merített. Főereje abban rejlik, hogy a népet azáltal huzza magához, hogy felkölti benne az öntudatot. Es igen remítgeti a többi pártot, melyek minden oldalról megtámadják a fiatal, életerős és rokonszenves (?) néppártot, pedig által csak emelik jeleltőségét. Es hogyha a néppárt tetteleg is megvalósítja, amit szóval ígér, akkor felépül az új Magyarország, a népnek és az ő csalhatatlan boldogságának Magyarországa.

Választási mozgalom.

Arad, augusztus 14.

(K.) Az országgyűlés a jövő év elején véget ér és a berekesztés után a törvényszabta időben meg kell ejteni az általános képviselő választásokat.

Ez az egy bizonyos. Minden egyéb nem csak tökéletesen bizonytalan, hanem egyszerűen légből kapott kombináció. Annyival inkább légből kapott, mert hiszen az egyetlen illetékes nyilatkozat, mely ebben a kérdésben annak idején történt, arról szolt, hogy az országgyűlést idő előtt nem oszlatják föl.

De hát az ellenzék mintaszerű dologtalansággal és munkazavarással szerzett rossz lelkiismerete már régóta nem hagyja nyugodni. Több mint félesztendeje immár, hogy megfujta a harozai riadót, kitzúzván a nyári hónapokra az országgyűlés berekesztését és megkezdvén nagyszabású korteskedéssel a választók preparálását. Hiába mondták, hogy felosztásról, nyári választásról nincsen szó. Az ellenzék csupán annyit koncedált, hogy tovább tologatta a berekesztési határidőt;

elvégzi az utját, visszamegy a jussáért. Addig Lalika csak tőrjön, csak várjon.

Mikor ezt a hirt megvitték valahogy a fényes pusztai ispánházba, Kertely Pistát majd kitörte a rázós nyavalya.

III.

Örízte is attól fogva a háza tájékát, meg a feleségét, jobban, mint a kétfejű sárkány a kakashabon forgó várat és elátkozott királykisasszonyát.

Még a levegőt is szerette volna elzárni az elől a bánatos, halvány asszony elől, a kinek a mézeshetek összes gyönyörűsége a titokban élvezett sirdogálás volt.

Ehhez akkor is, azután is elég ideje jutott. A pusztai közepén, virágos kis kertjében meg a csipkefüggönyös szobákban sokszor magába felejtette az ispán ur a buslakodó giclit, s a fakadó rózsák, meg a hónapos szegfűk társaságában eleget gondolhatott Toldi Miklósról, a kit várt, várt: hűséges szívvel, epekedő bizalommal.

De hát régi dolog, hogy legnehezebb mesterség a várakozás és legrövidebb élete van a türelemnek. Aztán meg bajos is bele

kora nyárról késő nyárra és most nyárutóról az ősz elejére.

Azonban szent igaz, hogy az ellenzéknek még sohasem volt olyan égető szüksége valamely őrügyre, hogy menőül hamarabb kezdhesse a korteskedést, mint épen most. Még sohasem ment választási küzdelem elé olyan nyomoruságos municzió-készlettel, mint a milyennel ez idő szerint rendelkezik. Nem csupán a szabadelpárt fényes sikerei, de az ellenzéki pártok kebelében végbement személyi és programmbeli összezavarodások is rémségesen leszerelték az oppozíciót. Belegabajodtak a saját politikai hitelveikbe és utvesztőt csináltak azokból. Hogy teljes legyen a konfuzió, nekirontottak egymásnak, polgárháboruban ontván tintájukat s mérgeiket. Es addig kapkodtak ide-oda, a mig végre maguk se tudják, hogy mit akarnak. Így például a nemzeti párt ma már végkép el van tűnve a homályban. Az Ugron-párt kevesebb diplomata és szenvedélyesen keresi a világosságot; a mi azonban csak arra jó, hogy annál élesebben kitűnjék e párt politikájának kuszáltsága, összevisszasága. A Kosuth-párt nemzetgazdasági tere szugorította küzdelmét és kiegyezési kérdésben koncentrálja erőit. A néppárt az egyedüli, a mely azt teszi, a miért létezőt követelt magának a magyar politikai életben; ez t. i. következetesen folytatja a reakzionárius igaztástrendbontást.

De egy dologban mégis világos és határozott az ellenzék politikája: annak a lármás hirdetésében, hogy meg kell buktatni a kormányt és lehetőleg a szabadelpártot is. A többség és a kormány állásának gyöngítésére minden képzelhető s képzelhetlen kísérletet megtesznek. A hazugságoknak, ferditéseknek, gyűlöletes szidalmazásoknak akkora áradata még egyszer sem zudult miniszterium felé, mint a mennyivel a Bánffy-kabinetet illeték és illetik.

Azaz hogy: ille t n é k! Mert a ráfogások és szitkozódások sehogy sem bírnak tulemelkedni a közönséges nyelvöltögetés színvonalán. Nyilvánvaló t é n y e k gazdag sorozata özófolja mindazt, a mivel a kormányt rágalmazzzák. Es épen olyan nyilvánvalóvá lett azoknak a politikai tehetetlensége, a kik a szabadelpártot s a kormányt szóval, tollal a legádázabbul oszromolják. Es az bizony fölötte nagy baj, ha ugy fordul a világ sorja, hogy nem csupán az tudja, hogy hazudik, a ki hazudik: hanem azok is, a kiket a hazugsággal megtéveszteni akarnak.

nem unni az unalomba, s meg nem alkudni a körülményekkel, hogy a lassan elűnő percek közé egy-egy gyorsan suhanó óra edességét belelophassuk.

Télen az ispán urnak sem volt olyan sok dolga a házon kívül, a pipáját sem szerette olyan nagyon, hogy le ne tudta volna tenni egy kis fél órára, az asszony pedig köteles engedelemmel tartozik a férjének. Így történt aztán, hogy a szomorkodó gerlice, kezdte megenni a bänkódást s elfelejtette várni Toldi Miklóst.

IV.

A harmadik esztendő alig mult el egy héttel, mikor Toldi Miklós beállított a fényes pusztai kis ispánházba.

Es ez igen természetes volt. Megmondta, hogy eljön, hát el is jött.

Künn, az augusztusi ragyogó naptényben vigan folyt a munka. Hordták a gabonát a cséplőgépekhez, vitték a tiszta búzát a magtárakba. Száz meg száz ember dolgos keze fáradt a hangyamunkában: összegyűjteni a termést, biztosítani a jövő esztendő.

Az ispán reggel óta künn volt a emberei között. Csak alkonyat után szabad neki arra

Az ellenzéki ostromnak csak füstje és hangja van. A mag, az elfogyott.

Es a szabadelvűpárt a kormányval együtt illő önérzettel s nyugalommal szemlélik a körülöttük folyó lármát. Derék és tiszta munkával szerezték meg az öntudatot, bizalmat ahhoz, hogy mindentelhevesebb emóziók időelőtti zajongó készülődés nélkül közeledhetnek a választásokhoz, a melyek minket készen találnak, bármikor következzenek be.

Nyugton maradunk. De nyitott szemmel maradunk nyugton, hogy mégis csak tudhassuk, hogy a maga idejében melyik ostromló körökre kell leginkább oda-koppintani.

Négy falu koldus boton.

— Saját tudósítónktól. —

Arad megye amugy is legszegényebb vidékéről — a nagyhalmágyi szolgabírói járásból — érkezett tegnap Szathmáry Gyula alispánhoz a hivatalos jelentés, hogy négy falu — Kis-halmágy, Tirnovicza, Czohesd és Pojenár — szerencsétlen népét a szó legszorosabb értelmében koldusbotra juttatta a jég.

Augusztus 12-én délután 2 és 3 óra, majd ismét 4 és 5 óra között tört ki a rettenetes orkán és vitt véghez olyan pusztítást, aminő talán az idén soha sem volt még az egész országban.

Csukay Gyula járási főszolgabíró a rémitő vihar után kint járt az elpusztult falvakban s ez utjáról megdöbbentő adatokkal számolt be az alispánnak. Pusztulás és pusztulás mindenütt, az ember alig ismeri fel a négy szerencsétlen falut, úgy feldulta az orkán.

Házak meredeznek az égnek tető nélkül, a kertekben darabokra tört gyümölcsfák hevernek szanaszét, a kukoricaföldeken egyetlen egy épen maradt növény sincs, az összehordott búzát az utolsó szemig kicsépelte a jég, a még le nem aratott zabban hirmondónak sem találni egy szemet is.

A legborzasztóbb kárt mégis a gyümölcsösökben tette a vihar és jég, pedig ennek a négy falunak földhöz ragadt, szegény népe alig tengődött eddig egyébből, mint a gyümölcsös fáiból. A teljesen megbízható, hivatalos jelentés mondja, hogy a négy falu határában egyetlen gyümölcsfát sem lehet már látni.

Nagy, most még szinte megbecsülhetetlen a kár az épületekben is. Szá-

zakra megy a száma a házaknak, miknek tetőzetét tépte le a vihar s lépten nyomon találni teljesen összerombolt épületeket is. Férfiak, asszonyok, gyermekek bolyongnak hajléktalanul magukkal hordozva állataikat.

A romboló elemeknek emberélet is esett áldozatul. Kis-Halmágy község határának Ponzesd nevű részében egy vándor cigány-karaván tanyázott. Ennek egyik tagját — egy 60 éves asszonyt — agyonütötte egy gyökerestül kitört nyárfá. Az áldozatul esett állatoknak számát sem tudják.

Az elemek által oly kegyetlenül sújtott, négy falu népe — mint az előzményekből könnyen érthető is — a legnagyobb inségnek néz elibe. Ugy szólván egyetlen betevő falat nélkül megy neki az év mostohábbik felének.

Szathmáry Gyula alispán a megdöbbentő hír vétele után nyomban 100 frt segélyt utalványozott a leginkább károsodott pillanatnyi segélyezésére s utasította a községeket is, hogy szegény alapjaikból igyekezzenek segíteni a szerencsétlen népen. Egyszeremind elrendelte az alispán a károk felbecsülését is, hogy ehhez mérten gondoskodják a további segély nyújtásról.

A járási főszolgabíró kezdeményezésére országos könyöradománygyűjtést fognak indítani, az aradi kir. pénzügyigazgatóságot pedig már fel is kérte az alispán, hogy a teljesen koldussá lett, négy falu adóját engedje el a kincstár.

A kis hadnagy.

A hadnagyocskát eltemették,
A hadnagyocskát már halott,
A temetéshez parádéra
Kivitték két fél-századot,
A gyászszertartás egyszerű volt
S mégis mindenkit meghatótt,
És megsírátták — rendre mind a
Szegény, szegény kis hadnagyot!

A ravatalnál talpig gyászban
Egy fess táncosnő sirdogált,
Egy orfeumbőlgy, kit mindenki
Kiváncsi szemmel megcsodált,
A temetéshez ez a lányka
Virágot és sok könyvet adott,
Zokogva bucsuztatta el a
Szegény, szegény kis hadnagyot!

A mámor elszállt másnap reggel,
De a szív, az csak fájt nagyon!
S mind jobban fájt, ha újra látta
Esténként őt a szinpadon.
Külön szobába mentek mindig,

gondolni, hogy várják odahaza, őt is csak úgy égette a nap heve, mint a legutolsó részt. Ha az egyik helyen elvégezte a dolgát, fölkapott a nyeregbe s átlövagolt a másik majorságba.

Csendes volt az ispánház körül minden. A galambducon a búbos settenkedett a purozli körül, a czioza sóvárgó szemmel hunyorított egyet-egyet rájuk a vadszőlő árnyékából; a rózsák csendesen szenderedtek a délutáni hőségben s a gólya fóna a piros házkéményen bóbiskolva merengett fél lábba a nádas rejtelmeiről.

Az összehogott csipke-függönyökön keresztül tompítva jutott be a napsugár a hűvös, tágas szobába, élénk foltokat rajzolva a fehérre messzelt faira. Ispánné asszonyom ott ült az ablakban. Szőke haja lángban állott, s mint egy sugárkéve érte s tiszta arczéle halvány körvonalakban vált le a fényes fehér függönyről.

Kézi munkája fölő hajolva, gondolatainak adta át magát, midőn hirtelen föltekintett.

Az ajtó kinyílt s Toldi Miklós állott előtte. Erősen megváltozott három év alatt. Nem volt ideje borotválkozni, széles mellének majdnem felét beborította az a rengeteg szakáll, a

mely férfias karakterisztikus arozát körülfolymta. Szemei szokatlan fényben ragyogtak, de tekintetében csak a viszontlátás öröme volt meg.

Néhány másodperoznyi csönd után Toldi Miklós megszólalt:

— Eljöttem érted, szedd össze a holmidat, aztán gyere!

A nő csak most tért magához meglepetéséből s rémülten hallgatta a hóbortos óriást. Az pedig mosolyogva biztatta:

— Ne féj! nem lesz semmi bajod! Elraboltak tőlem, most visszaloplak, ennyi az egész. Te nekem ígérted magad, neki csak az apád adott el. Velem jössz s míg a törvény kimondja, hogy szabad vagy újra, addig az édes anyámnál leszel. En meg valahol másutt. Hiszen ez igen egyszerű!

Toldi Miklós előtt minden egyszerű volt. Hanem az asszony már nem találta olyan egyszerűnek. Eszébe jutott a múlt, a három év előtti csendes nyári este, a sirással telt mézeshetek, a szomorú esztendő, aztán a másik, a melyik már kevésbé volt szomorú; eszébe jutott, hogy ő Toldi Miklóst szerette, az urát gyűlölte, aztán még valami . . . s eb-

S a lány mindig csak kacagott,
S ez a kacagás megölte a
Szegény, szegény kis hadnagyot!

Szívébe egy golyót röpített,
„Ne m'oubliez pas!” írta még, —
Mellette arczkép, bűvös bájos,
Mint az a vig kis lányka ép
Végredeletnek annyit irt csak:
„Egy pár bús nótát huzzatok!”
Czigányzó mellett temessék a
Szegény, szegény kis hadnagyot!

S hogy este lett, szép gyászruháját
Trikóval váltá fel a lány,
S a ki csak látta bűvös tánczát
Szerelmes lett az mindahány.
De oszt nem ment külön szobába,
S ha szóltak is, nem kacagott,
Egy hétig még siratta hűn a
Szegény, szegény kis hadnagyot!

E. Z.

IDOJAJARÁS.

Légneműs: reggel 7 órakor 762.0 milliméter, délután 2 órakor 761.2 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 14.9, délután 2 órakor C° + 24.3. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EN. 2. délután 2 órakor N. 4. Felhőzet: reggel derült, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDOJOSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Augusztus 15. —

Változó felhőzet. — Enyhe. — Északon esapadék.

HIREK.

Arad, augusztus 15.

Naplrend:

Augusztus 15. Szombat. Róm. kath. naptár: Nagy Boldogasszony. — Protestáns naptár: Nagy Boldogasszony. — Izraelita naptár: Sabbat Seftim. — Görög-keleti naptár (augusztus 8.): Izsák D. — A nap kél 4 óra 58 perczkor, nyugszik 7 óra 10 perczkor. — A hold kél 1 óra 33 perczkor, nyugszik 10 óra 1 perczkor.

Augusztus 16. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Rókus. — Protestáns naptár: Rókus. — Izraelita naptár: Jeruzsálem falai megszentelése. — Görög-keleti naptár (aug. 4.): 7 vértanu. — A nap kél 4 óra 59 perczkor, nyugszik 7 óra 8 perczkor. — A hold kél 2 óra 58 perczkor, nyugszik 10 óra 40 perczkor.

Augusztus 17. Hétfő. Róm. kath. naptár: Liberát. — Protestáns naptár: Liberát. — Görög-keleti naptár (aug. 5.): Euzign. — A nap kél 5 órakor, nyugszik 7 óra 6 perczkor. — A hold kél 4 óra 7 perkor, nyugszik 11 óra 29 perczkor.

Augusztus 16. Alsó Fehér-Körös ármentesítő társulat gyűlése Borosjenőn délelőtt 9 órakor.

Augusztus 18. Az amerikai szőlőtelep szövetkezet közgyűlése délelőtt a kereskedelmi és iparkamarában.

Augusztus 19. Jegyzőválasztás Borossebesen.

Augusztus 30. Az aradi közúti vaspálya-társaság rendkívüli közgyűlése délután 8 órakor.

Szabadságharozli emléktárgyak országos muzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kölössy-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

ből a rettenetes zűrzavarból sehogy sem tudott kiokoskodni magának feleletet.

Toldi Miklós egészen közel ment hozzá, meg fogta a kezét s csendesen maga után húzta:

— Gyere! elviszlek!

Az asszony némán tett vele egy pár lépést. Az ajtónál azonban hirtelen kiszakította a kezét, s odaszaladva a másik ajtóhoz, felrántotta gyorsan s bemutatott a kis, virágos falu szobába, a kékselyem béléstű, parányi — bűbösöre.

Toldi Miklós hátratántorodott. Ez volt az első eset, hogy egy lépést tett visszafelé. Az arca elsápadt, a keze görcsösen ököibe szorult, úgy nézte könybe lábba szemmel, elboruló tekintettel, azt a csöppéget, a ki mosolyogva, diadalmasan bémult a meghátrált ellenségére. Egy kis baba legyőzött egy óriást.

Az asszony pedig ott állt kettőjük között, tele bűnbánattal az egyikkel és tele szeretettel, reménységgel a másikkal szemben.

Toldi Miklós hatalmas melléből nehéz sőhaj szakadt föl, a mint halkán tördelte:

— Ezt nem tudtam! . . . Megcsaltál! . . .

Hiszen te szereted azt a másikat!

Vonatok indulása Aradról. Budapest felé: Személyvonatok reggel 3.—, d. e. 11.20, este 9.35, tehervonat személyszállítással d. e. 3.56, gyorsvonat 8.18 d. e. Csabáig: 5.10 reggel naponta, 12.— délelőtt (csak pénteken.) Tóvis felé: Személyvonatok 6.30 reggel, 4.30 d. u., tehervonat 7.25 este, gyorsvonat 7.02 este, 5.0 borsing: Személyvonat 2.30 d. u., Radnái: 6.55 reggel (csak vasárnap, ünnepnapok és búcsó-napokon.) Temesvárig: Személyvonat 6.20 reggel, 11.25 d. e., vegyesvonat 5.— d. u. Szeged felé: Személyvonat 4.45 reggel, 8.45 d. e., vegyesvonat 4.10 d. u. Nagy-Halmágy felé: Személyvonat 6.35 reggel, 1.50 d. u., vegyesvonat 11.55 d. e. Mezőhegyesi: Vegyesvonat 2.20 délután.

Vonatok érkezése Aradra. Budapestről: Személyvonat 6.05 reggel, 8.17 d. e., 3.55 d. u., gyorsvonat 6.52 este. Csabáról (minden pénteken) 7.— reggel. Solnokról: 8.47 este. Tóvisről: Személyvonat 8.55 este, 6.54 reggel, 10.50 d. e., gyorsvonat 8.08 reggel. Radnáról: (csak ünnepnap, vasárnap és búcsó napokon) 9.19 este vegyesvonat, mindennap d. u. 8.12 tehervonat személyszállítással. Temesvárról: Személyvonat 8.44 d. u., 10.55 este, vegyesvonat 10.48 d. e. Szegedről: Személyvonat 6.42 este, 10.25 éjjel, 8.45 d. e. Nagy-Halmágy felől: Személyvonat 8.08 d. e., 6.34 este. Vegyesvonat 11.05 d. e. Mezőhegyesről: Vegyesvonat 12.50 délután.

— Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep miatt kedden, f hó 18-án reggel jelenik meg.

— Személyi hírek. Waldstätten János br. tábornagy, hadtestparancsnok, a lippai lövészgyakorlatokról tegnap Aradon keresztül visszautazott Temesvárra.

— Nagy-Boldogasszony Ünnepe. Hazánk Nagyasszonyának, a Boldogságos Szűznek kiváló tiszteletére van szentelve a mai szép ünnep. Ezt a napot Magyarország katolikus lakossága mindenkor nagy egyházi fényvel szokta megünnepelni. Így lesz ez az idén is. A minoriták aradi templomában ma reggel 8-órakor Kiss Gyula lelkész magyar prédikációt mond, fél 12 órakor pedig Brogyáni Kázmér lelkész. A zenés nagy misét délelőtt 10-órakor fényes segédlettel Csák Osztrák dr. tartományi rendfőnök tartja. Délután 3-órakor szintén segédlettel veosernye lesz. Mária-Radnán ma folyik le a főbucsu, melyre az ország minden részéből temérdek áhitatos hívő gyűlt már eddig is össze. Az erdélyi vonatokon alig lehet helyet kapni, annyi az utas; gyalog is egyik bucsus csapat a másikat éri.

A király születésnapja. Kedden, augusztus hó 18-án lesz dicsőségesen uralkodó apostoli királyunknak, I. Ferencz Józsefnek születés napja. Aradváros loyális lakossága az idén is a szokott módon ünnepli meg a király születésnapját. Hétfőn este a város ki lesz világítva s az utcákat lampionos menet fogja dísz-takaróval bejárni. Másnap délelőtt 10-órakor a minoriták templomában Csák Osztrák dr. tartományi rendfőnök fényes segédlettel nagy misét mond, melyre a hatóságokat, hivatalokat, egyesületeket és testületeket is meghívta. A katonaság szintén megünnepeli a király születése napját. Házi ezredünk, mely ez idő szerint nagygyakorlaton van, augusztus 18-án pihenőt tart. Lesz tábori mise, utána a tisztikarnak benket, a legénység pedig bort és javított menzist kap. Az aradi izraelita hitközségből az alábbi értesítést vettük: Ő Felsőge a király születési napjának ünneplésére 1896. évi augusztus hó 18-án d. e. 11 órakor a zsinagógában tartandó dísz-istentiszteletnek sorrendje: 1. Szózat (karének). 2. Előima nyitott frigszekrény előtt (főrabbi). 3. Zsolt. XXI. recit (főkantor). 4. Thora kiemelése és körmenet utáni visszahelyezése. 5. Ima a király és a hazáért (főrabbi). 6. Zárének (Hymnus).

— A kiállítás kitüntettjei. A mai minisztertanácsban a folyó ügyeken kívül az illetékes miniszterek előterjesztik a kiállítás körül érdemet szerzett magánemberek kitüntetésére dolgaiban jeleltetésüket. A kiállítókat és a kiállítás alkalmazzottakat csak a kiállítás berekesztése után fogják kitüntetni. — A miniszterek ajánlata alapján a minisztertanács fogja végleg elhatározni, kik terjesztendők fel a királyhoz kitüntetésre. Ez utóbbiak közt lesznek a

rendező bizottsági tagok, elnökök és előadók; a csoportbiztosok, a gazdasági, kereskedelmi és iparkamarák ama személyei, a kik a kiállítás létrehozásában közreműködtek, és sokan a vidéki bizottságok tagjai közül.

— Aradváros hódoló felirata. A nagy nemzeti ünnep alkalmából Arad szab. kir. város polgársága is feliratban fejezte ki hódolatát és törhetlen ragaszkodását ő felsége iránt. A felirat azövegezésével a diszközgyűlés Intitőr is Kálmán városi főjegyzőt bízta meg, kinek ékes tolla híven tolmácsolta a város lakosságának érzelmét. A hódoló felirat kaligrafiájával, díszes kivitelével és bekötésével a város Lengyel Lipót aradi özeget bízta meg, ki valóban remek művet produkált e munkájával. A felirat borítékja kék goblain plüss, közepén zománcozott arany koronával, körülfogva vékony arany kerettel. A czimlapon ő Felsőge czime színes betűktől kirakva, oldalt Arad város czimere színes kivitelben és felül a szent korona dicsőségű körítve. A szöveg négy oldalra terjed, minden oldalon az inoziata egy remek díszrajz. A mindenki által megdicséret munka külsőleg is méltó kifejezése a beltartalomnak.

— Az anyakönyvi felügyelő bucsuja. Baross Béla anyakönyvi kerületi felügyelő hivatalos működése a belügyminiszter rendelete értelmében azon intézkedés folytán, hogy az arad megyei területet a dévai anyakönyvi kerületbe osztotta, megszűnván, Ortutay Béla aradi járási főszolgabíróhoz intézett átiratában meleg hangon mondott köszönetet azon támogatásért, melyben őt a főszolgabíró működése körében részesítette.

— Új tanár az aradi reáliskolában. A válás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Szukovszky Mihály székesfehérvári állami főreáliskolai rendes tanárt, az aradi állami főreáliskolához helyezte át.

— Fel a kiállításra. Aradról ez alkalommal a harmadik csoport indul utnak a fővárosba, hogy a kiállítást megtekintse. Tekintélyes szám az, melyben ez utra jelentkeztek, száznegyven jelentették be magukat Greén Nándor alkapitánynál, ki az összes eddigi felrándulások szervezésén is munkálkodott. A vasuti és ellátási jegyek a tegnap délutáni vonattal megérkezvén, a felrándulók két kalauz vezetése alatt tegnap az esteli vonattal elindultak s két nap múlva térnek ismét vissza. Aradmegye radnai járásából folyó hó 19-én 200 oláh gazda fog a kiállítás megtekintése végett fölrandulni Budapestre. A mozgalmat az ügy érdekében Csukay Sándor m. radnai főszolgabíró indította meg, e népet pedig Pósevic Géza hazafias berzovai körjegyző fogja vezetni. Ez a fölrandulás eklatáns bizonyítékát képezi annak, hogy a magyarelles agitáció a radnai járásban mily kevésbé találva követőkre. Ez alkalommal Seidner Bernát berzovai nagykereskedő 5 erdei munkását, kik szorgalmukkal és hűséggel különösen megnyerték uruk becsülését, a saját költségén küldi a kiállítás látogatására.

— Gyászünnepély a zsinagógában. Istenben boldogult Chorin Aron főrabbi dicső emlékére augusztus hó 17-én esti 6 órakor mint elhalálozásának évfordulója napján a zsinagógában tartandó gyászünnepélynek sorrendje a következő: 1. Bevezető gyászének (kar), 2. Előima (főrabbi), 3. Zsoltár 16. (főkantor és kar) nyit frigyiláda előtt. 4. Az „Aron“ névnek megfelelő imarészek a 119. zsoltárból. 5. Utóima (főrabbi), 6. Kadisoh (az árvaház növendékei), 7. Zárének (kar).

— A fegyvergyakorlatok elhalasztása. A tartalékos tisztek, tiszthelyettesek és hadapródokon tudvalevőleg gyakran megesik, hogy fegyvergyakoratra való behívásukkor az illető csapatostól bizonyos okokból a gyakorlat elhalasztását kérik. Az idén az eddiginél is na-

gyobb számban érkezőn ilyen kérvények az egyes csapatostokhoz, több csapatost parancsnoksága kérdést intézett a hadügyminiszterhez a kérvények elintézése tárgyában. A közös hadügyminiszter erre vonatkozólag most az összes fegyvernemek csapatostokhoz rendeletet bocsátott ki, melyben kifejti, hogy a tartalékosok fegyvergyakorlatainak ily sűrű esetekben való elhalasztását egyáltalán nem látja indokoltnak, annál is kevésbé, mert a véderő utasításban s az idevágó miniszteri körendeletben elhalasztásról szó sincsen. Azok a tartalékos tisztokra és tiszthelyettesekre nézve, kik a fegyvergyakorlatok alatt nem felelnek meg a kívánalmaknak, a véderő utasítás értelmében a következő fegyvergyakorlatoknak ugyanazon időszakaira való behívását tartoznak a csapatparancsnokok a közös hadügyminiszteriumnak javaslatba hozni.

— Oklevél. Elias Jakab, az aradi sikeknémák iskolájának tanítója a dadogók és hebegők oktatására képesítő tanfolyamot a napokban a legjobb eredménnyel letette a szakvizgát s a dadogók és hebegők tanítására oklevelet nyert.

— Influenza a huszár lovak között. A napokban megirtuk, hogy a harmadik huszárezrednek Mikalákán elszállásolt lovai között az influenza járványszertőleg fellépett s említettük azt is, hogy a megrémült lakosság a huszárság eltávolítását kérte a megye hatóságától. Mint most értesülünk, a mikalakaiak kívánsága már teljesedett is, a mennyiben a huszárság tegnapelőtt elhagyta a községet, hogy állomáshelyére, Nagy-Kikindára vonuljon be. Különbösen augusztus 8-ika óta újabb betegedés nem is fordult elő a lovak között. Minden esetre dicsőrendő azonban az óvatosság, hogy a Nagy-Kikinda felé közbeeső állomásokon a huszárság mindenütt a községen kívül fog táborozni.

— Az eladósodás vége. Eleken tegnap reggel, mint tudósítónk telefonon jelenti, öngyilkosság történt. Ifj. Baar Adám ottani lakos lőtte magát agyon s rövid szenvedés után meghalt. Belekeveredett az adósság csinalás keserves örvényébe, a melyből nem tudott kiszabadulni s végre is egy gyilkos golyóval váltotta meg magát a hitelezők folytonos üldözésétől. Reggelig mulatott, utoljára az életben s a mint kivirradt, egy ócska pisztolyal hasba lőtte magát. A golyó jól talált s a szerencsétlen nemsokára kiszenvedett. Fiatal ember volt, mindössze 32 éves. Özvegyet és négy kis gyermeket hagyott maga után.

— Szédelő gabonakereskedő. Aradváros közgyűlése nemrégén elejét vette azon köztudomású szédelgéseknek, melyek a tizedes mérlegnél már felháborító módon előfordultak, egy ellenőrző készítő által, mely a szédelgésben járó kereskedők manipuláló hajlamait kissé kellemetlenül korlátozta. Ha azonban a közgyűlés azt hitte, hogy ezzel ozélt ért, nagyon csalódott, legalább Képes Gábor aradi gabonakereskedő nagyon ráczáfolt erre a hiedelemre. Csütörtökön reggel 10 órák gabonát vásárolt Oláh Pál simonyfalvi oláh embertől azon utasítással, hogy a zsákokat a főúton levő raktárába szállítsa el. Az óvatos oláh a zsákokat előbb a városi mérleghivatalnál sorra megmérlette s így vitte a kereskedőhöz, hol a zsákokat egyenkint megszámlálva átadta neki. A zsákokat aztán lehordták a pinczébe kiürítés végett. Mikor az üres zsákokat felhozták, csak kilenc darab volt s a kereskedő csak kilenc zsák busa árát akarta kifizetni. Az atyafi azonban őt a gyanuperral és egyenesen a rendőrséghez fordult, mely a nyomozást nyomban megindította. S ekkor kitűnt, hogy a kereskedő a tizedik zsákot a buzagarmadába rejtette s egy alkalmas pillanatban a szomszédos épületbe vitette. A rendőrség ennél fogva áttette az ügyet a vizsgálóbírószághoz továbbintézkedés végett, egy-

uttal a jövőben határozott figyelemmel kíséri és ellenőrsi egyes gadozakereskedők manipulatioit, melylyel azok a szegény földműves megkárosítására törekuszenek.

— Sok a féka, kevés a kenyér. V i n g á n, írja levelezőnk, tegnap töltötték be az üresedésben volt tanítói állást, a melyre nem kevesebben, min h e t v e n e g y e n pályáztak. A meglepően sok pályázó közül R o l k ó R e z s ő miskolci tanítót választották meg.

— Betörés fényes nappal. P o p o v i t s Jánoséval egy házban lakott a Csutora-utca 10. szám alatt K o n s t a n t i n Lázár 17 éves olák suhancz. Egy alkalommal, midőn az aszszony a piacra járt, a fiu bemászott a padlás-lukon a konyhába, egy ott talált ásóval a szoba ajtaját kifeszítette s abból kenyeret, sonkát s ruhaneműket ellopv, azokkal kerekét oldott. A rendőség nyomban keresésére indult s még az nap elfogta a katonai lövöldénél — vidám falatozás közben.

— Elfogott betörő. Az aradi kapitányi hivatal megkeresése folytán a kiszombori csendőrség elfogta L á s z l ó Péter aradi szobainast, ki még május havában két betöréses lopást követett el Aradon. S z a n d r i k István lakásába betörvén annak ezüst óráját láncozostul, kevéssel azután R u s s Paulától 5 forintot lopott el s eltűnt a városból, úgy hogy a rendőség a legnagyobb kutatás daczára sem tudott nyomára akadni. A jómadarat a vizsgálóbíróshoz átkísérték.

— Távollétében meglopták. P o p i Mamel szabadhelyi lakos panaszt emelt a járási szolgabírósnál, hogy míg ő bevasárlások szelvényét Győrökon járt, valaki a szobáját felfeszítette és megtakarított pénzét, ötven forintját ellopta. A csendőrség nyomozása daczára a tolvaj még ismeretlen.

— Sétahangverseny a városligetben. Ma, szombaton és holnap vasárnap délután 4 órától este 8-ig a városligetben sétahangversenyt rendez a szentannai gyermekzenekar.

— Drága szilveszter. J o c z e G r o z d i c s és Novak V i a goszpodincei lakosok tegnap Uj-Vidék felé haladva, az éppen arra menő K o s z t a Lukios goszpodincei vendégloást kocsijukra osaltak azzal a szándékkal, hogy öt pénzétől megfoszassák. Tervük sikerült, Lukios föl is szállt kocsijukra, de a mikor pénzt kértek, ellenszegült, mire Grozdics és Via öt késsükkel több helyen életveszélyesen megsebesítették. Sikoltozására a közeli tanyából két lovasrendőr sietett segítségükre, kik nagy erőmegfeszítéssel a két késelő szerdet bekisérték az újvidéki kapitánysághoz. Lukiosot, ki élet-halál közt lebeg, a városi kórházba szállították. Az orvosszakértők szerint a halál bekövetkezése órák kérdése.

— Az orleansi herceg menyasszonya. A »Figaro« tegnap érkezett száma két hasábos, megleghangu cikket ír J ó z s e f főherceg családjáról, Alcsuthról s festői környékéről s ismerteti azt a patriarkális életet, melyet a főhercegi család folytat Magyarországon. Ez a frigy, írja a cikkiró, korántsem politikai okokból jött létre; tisztán szerelmi házasság. Az orleansi herceg tizennégy éves korában ismerte meg menyasszonyát. A gyermekeket már ekkor benső rokonszenv fűzte össze. Másodsor az aostai herceg esküvőjén találkoztak. M á r i a D o r o t t y a főhercegnő nagy érdeklődéssel kísértte a herceget, mikor ő minden veszélylyel daczolva, Párisba ment, hogy a francia hadseregben helyét követelje. A fiatal leányt elragadták az ifju herceg szép, férfias vonásai és jellemének szilárdsága. A hezceget is elbájolta unokanővérenek szépsége és elméje. Ezt a második találkozást nem feledték el. Julius hó utolsó napjaiban a herceg találkozott nagynénjével, K l e m e n t i n e hercegnővel s kérdőzködött unokája, Mária Dorottya felől.

— Menj, nézd meg őt magad — felelt a hercegnő — többet fogsz megtudni, mint a mennyit én mondhatok.

És a herceg tüstént elutazott Alcsuthra. Ekkor már végleg megejtette választását. Ekkor érkezett Budapestre a király s a herceg sietett ödvözlésére. A király, mikor meghallotta, hogy

a herceg Alcsuthról jött, rögtön gyanította a történeteket és a mikor a herceg elbeszélte neki, mily örömet okozott neki ez a látogatás, finom mosolylyal így felelt:

— Térjen hát vissza oda, a hol olyan nagyon boldog volt.

A herceg vissza is tért néhány nap mulva a főhercegi kastélyba Klementine hercegnővel s megkérte a főhercegnő kezét. A frigyhez a Habsburg-ház fejének, a királynak beleegyezését is ki kellett kérni. Rendkívül szeretetreméltó táviratban küldte meg hozzájárulását, kiemelve hogy a két ház közt ez az új összeköttetés, régi, hő vágya volt.

— Uranusz megfigyelések. A lussinpicoolói Manora osillagvizsgáló-intézet igazgatója, B r e n n e r tanár, igen nevezetes eredményekre tett szert idei Uranusz-megfigyeléseivel. A jeles csillagásznak sikerült ugyanis az Uranuszról tizenkét rajtot készíteni, közülük négyet egy éjszakán. Ez utóbbiakról a csillagnak 8—9 óráig tartó rotációjára lehetne következtetni, de maga Brenner azt tartja, hogy ez az eredmény, arra való tekintettel, hogy a gyöngge csillagfoltok határai csak nagynehezen állapíthatók meg, még nagyon is kétséges.

— Élet a halál után. A győri akasztott embernek, a ki hivatalosan konstatált halála után föltámadt, párja akadt most Bardo olasz városban. Egy turini távirat jelenti ugyanis, hogy a minap fölakasztottak ott egy B e n z e r t i Mohamed nevű négyszeres gyilkost, s a mikor elakarták temetni, életjelt adott magáról. Vártak egy óráig s a kivégzett fölvetette a szempillait.

— Adjatok innom, mielőtt eltemetnétek, mondta suttogó, panaszos hangon.

A kik körülötte voltak, ijedten rebbentek szét s ott hagyták tehetetlenül. A rendőség vitette el később s most a fejüket törlik a hatóságok, hogy mit csináljanak vele: fölakasztassák-e újra, vagy pedig kegyelmet adjanak neki. Emlékezhetünk rá, hogy nálunk is nagy zavarba ejtette a jogászokat a szegény T a k á c s János váratlan földámadása és P a u l e r Tivadar, az akkori igazságügyminiszter, azt az utasítást táviratozta a győri ügyészségnek, hogy »bizzák a sorsára.« A sors aztán elvégezte jól, a mit rosszul kezdett a hóhér.

— Egy testvérpár öngyilkossága. Livornóban tegnap leugrottak lakásuk negyedik emeletéről D e v e r o l l i V i t t o r i o és G u s t a v o testvérek, kik közül az előbbi a tyrrheni bank igazgatója, utóbbi tekintélyes kereskedő volt. Ez utóbbi pénzügyi zavarok közé jutott és bár fivére, Vittorio, egyre vigasztalta és tartotta benne a lelket, halálra határozta el magát. Gustavo ma végre is hajtotta az öngyilkosságot és Vittorio, a mikor látta, hogy minden fáradozása hiába volt, kétségbeesésben fivére után ugrott. A kettős öngyilkosság a fivérek előkelő társadalmi állása miatt az egész városban nagy föltűnést keltett.

— Bismarck szakácsa. Az egész szakácsvilágot mélyen érdeklő, de egyszersmind lecsújtó ítéletet hozott a napokban a hamburgi törvényszék. Mint vádlott a volt német birodalmi kanczellár, B i s m a r c k herceg szakácsa szerepelt. Kistült róla, hogy nem elégedvén meg azzal a nem éppen csekély polgári haszonnal, amelylyel az érintkezés az élelmiszerek szállítóival együtt szokott járni, meglopta a gazdája pinczét is és ezzel határsértést követett el, mivelhogy a pinczemeszter jogaiba belenyult. Ezért és mivel erkölcs elleni vétségeket is rábizonyítottak L e i s c h e r Károly urra, a hamburgi törvényszék két évi és egy havi börtönre ítélte, ráadásul még három évre diszqualifikálnak mondotta a német nemzeti kóráda viselésére, ami egy jelentőségű a nálunk divó hivatalvesztéssel. Megjegyzendő, hogy Leischer nagy gráciában állott Bismarck hezcegnél, aki azt mondotta róla tréfásan:

— Igazi hős, mert a saját főztét is megméri kóstolni.

Leischer nem főbbezte az ítéletet, hanem csak arra kérte a törvényszéket, engedjék meg neki, hogy a börtönben is folytassa hivatalását.

Öngyilkosságok egy családban. Kaposvárnak egyik legtekintélyesebb ügyvédje sok éven át S c h w a r c z Samu volt. — De vesztések érték Schwarczot, a nagy verseny következtében irodájának ügyforgalma is csökkent, azért

még ma is előkelő társadalmi pozíciót foglal el a kaposvári ügyvédek sorában és még mindig elegendő jövedelemmel rendelkezik, hogy nagy családja hiányt ne szenvedjen. Néhány év előtt nagy csapás érte Schwarczot. Nem adhatta oly bőven a pénzt fiainak, mint annakelőtte, mert ezt megváltozott anyagi körülményei nem engedték. Legidősebb fia nem tudott beletörődni a szűkebb viszonyokba és szülei nagy bánatára agyonlőtte magát. Már-már beletörődtek a még 8 gyermekkel megáldott szülők ebbe a csapásba s most ismétlődött az eset. Szombaton reggel csakhamar bejárta a hir Kaposvárt, hogy Schwarcz Samu ügyvéd Béla nevű fia a város közelében levő egyik réten agyonlőtte magát. A helyszínére érkező városi orvos és rendőrbiztos egy akácza alatt elterülve találta az öngyilkost, kinek melléből még a vér bugyogott. Fegyvere elvolt hajítva, mellette üdő vadászkutyája fájdalmasan vonított. Vadásztáskájában egy levelet találtak, mely atyjának szólt. A végzetes tett oka eddigelé ismeretlen. A szegény szülők iránt általános a részvét.

— Rövid hírek. Baján Pávek József kékesdi ille ősegű matroz, ki a csónakban szokott aludni, a mult éjjel álmában kibukott belőle és a Dunába fulladt. — Karácson Jaulus Mátyás bíró unokáját a cséplőgépbe fogott ló úgy rugta mellbe, hogy a kis gyermek menten szörnyet halt. — Perjámoson Rotschild Anna a vonat elé vetette magát, a vonat kerekei teljesen széjjel vagdalták. — Sarvár közelében Némot József a Rába-szabályozásnál dolgozó munkás a kotrógépről a Rábába esett és belefullt. — Szabadkán Augler Józsefné vigyázatlanságból forró tejjel leöntötte három hónapos kis gyermekét, a ki a szenvedett égési sebek következtében rövid idő mulva meghalt. — Nagy-Károlyban Lang János lelkész segédet agyonlőtte a villám. — Temesvárott Bauer Mihály béres, ki már régebben buskomor volt, valószínűleg egy beszámíthatatlan pillanatában felakasztotta magát. — Ujvidéken Sefosik Julianna 4 egésszűges gyerekek adott életet, ezek közül 3 leány és 1 fiu. — Krajnában, Szt. Péter környékén a villám beütött Kermelj Ferencz földbirtokos házába s agyonlőtte ágyba fekvő, 66 éves nejét. A ház lángba borult, de a tüzet eloltották. — Rómából jelentik: Képviselei körökben bessélik, hogy Barateri tábornok, nyugdíjaztatása következtében, képviselői mandátumáról is lemond. A nyugdíjazási okmányban benne van, hogy Barateri saját kérelmére nyugdíjaztatott.

HYMEN.

Fényes esküvő. H e r z e l Bernát az aradi gyártelep igazgatója holnap, vasárnap d. e. 8 órakor köt házasságot az aradi I. ker. anyakönyvvezetői hivatalban L e o p o l d Mór szeszgyáros bájos leányával R e g i n a kisasszonnyal. Az egyházi áldást d. e. 8 $\frac{1}{2}$ órakor adja a fiatal párra dr. Rosenberg Sándor főrabbi. Koszorus leányok lesznek: S p i t z e r Ida k. a., S u g á r Jolán k. a., M a n h e i m k. a. és M a d a r á s z k. a. Vőfélyek: dr. Kerényi Béla, dr. Révész Mór, L e o p o l d Béla és B á r á n y Tivadar.

TANÜGY.

Iskolalétesítés.

— A beiratások. —

Arad szab. kir. város összes községi, polgári fiu, polgári leány, elemi fiu és elemi leány iskolában, valamint a női ipariskola és a városi községi siket némák iskolájában a rendes tanulók szabályszerű felvétele az 1896-7-ik iskolai évre az iskola szék határozata alapján a f. évi szeptemberhő 1, 2 év 3-ik napjain az illető iskolákban eszközöltetik; ugyanazon napok délutánjain pedig a felvételi és javító, valamint a magánvizsgálatok tartatnak meg.

Az egész évi tandíj az elemi fiu és leány iskolák I, II, III és IV. ugy az V és VI-ik osztályaiban a helybeliekért 6 frt, a vidékiekért 12 frt; a polgári fiu és polgári leány iskola összes osztályaiban a helybeliekért 12 frt, a vidékiekért 24 frt, végül a siketnéma iskolában a helybeliekért 20 frt, a vidékiekért pedig 40 frt; mely összegeknek fele a leiratáskor, másik fele pedig az iskolai év

második felében február hó első napjaiban fizetendő. A női ipariskolában a tandíj havonként 3 frt. mely minden hónapban 15-ig befizetendő.

A tandíjon kívül fizetendő nyugdíj hozzájárulási díj czímen 15-kr. továbbá az elemi iskolában könyv és szertárdíjban 20 kr. értesítő díjban 30 kr. a siketnéma iskolában a könyvtárdíj 50 kr. A polgári iskolában az értesítő díj 50 kr. a könyvtárdíj szintén 50 kr.

Azon helybeli szegénysorsu szülők, kik gyermekeik vagy gyámoltjaik részére tandíjmérésékiést vagy elengedést nyerni óhajtanak, felhívattak, hogy ennek kinyerhetése végett f. évi augusztushó 24-től 31-ig bezárólag a belvárosi kapitányi hivatalnál a Poltura, Sága és Gáj külvárosokban lakók pedig a gáji alkapiányi hivatalnál jelentkezzenek. Végül a t. szülők figyelme felhívattik, hogy az aradvárosi női ipariskolában (a Hasszinger utcza leányiskolai épület) a kézi munkából privát tanfolyam tartatik, melyen a polgári leányiskolában járó leány-növendékek minden szerdán és szombatom délután, az elemi leányiskolák növendékei pedig csütörtökön 50 kr. havi díj letétele mellett részt vehetnek s ott a kellő oktatásban részesülhetnek.

Aradon, 1866. augusztushó 14-én

SALACZ GYULA s. k.,
kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

MULATSAGOK.

(=) **Hivatalozók mulatsága.** Az aradi állami és közigazgatási hivatalozók ma, augusztus hó 15-én a „vadember-höz” ozimzett kerthelyiségben Millenniumi Ünnepeket rendeznek nemzetközi világ-posta, tombola, szavalat és tánczozal egybekötve, a mely igen érdekesnek ígérkezik. Belépti díj: személy-jegy 40 kr. családjegy 80. kr. Kezdete este 8 órakor kedvezőtlen idő esetén az ünnepeket a teremben tartatik meg. A tiszta jövedelem az aradi állami és közigazgatási hivatalozók által alapítandó betegsegélyző és temetkezési egyesület javára fordittatik. Felülfizetések köszönettel fogadttatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

(=) **Mulatság Uj-Aradon.** A magyar korona országos Vörös-Kereszt egyesület Uj-Aradi fiókja a „Szőlőhöz” ozimzett vendéglő kerthelyiségében szeptember hó 5-én zárkörű tánczvizgalmat rendez. Kezdete este 8 órakor. Belépti-jegyek: személy-jegy 1 frt., családjegy 2 frt. Felülfizetések köszönettel fogadttatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a teremben lesz megtartva.

(=) **Az aradi asztalossegédek szakegylete f. é. augusztus hó 16-án, vasárnap Uj-Aradon, a „szőlő”-höz ozimzett vendéglő kerthelyiségében hangverseny, szavalat, nemzetközi világposta és tánczozal egybekötött népmulatságok rendez.** Belépti-jegyek ára: személyenkint délután 3 órától 7 óráig 20 kr., este 7 órától kezdve 30 kr., az egész időre 40 kr. A hangverseny kezdete délután 8 órakor, a táncz kezdete 8 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság jövő vasárnap tartatik meg.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

Uj zeneiskolánk.

— Schreyer Harry intézete. —

A magasabb fokú zeneiskola, melyről lapunkban már megemlékeztünk, tényleg léteetni fog. Schreyer karnagy zenetanár olyan tanári karral fog hozzá zenei életünknek bizonyosan javára váló munkásságához, mely minden városnak becsületére válik.

A segédzsemmel szemben kívül a rendes tanárok sorában ott vannak az intézet vezetőségén kívül Himpfner Béla, Kertai Ede, Grünzweig Adolf, Unger, Popper, Somogyi Gyula és Siebert Helén. Ez a tanári kar a magasabb zenei képzést tökéletes elméleti és gyakorlati módon fogja nyújtani, úgy hogy az aradi zeneiskola egyenesen előkészítő lesz az országos kir. zeneakadémiának. A tantervben ennek a kivánalmához ép azért teljesen alkalmazkodnak és a vizsgálatok is az aradi zeneiskolában a budapesti akadémiái tanárok előtt fognak lefolyni. Hogy a tanulók tanulmányaikban buzditást nyerjenek és a közönség az iskola iránt közvetlen érdeklődjék, az isko-

la tanárai és tanítványai időközönként meghívott vendégek előtt házi hangversenyeket fognak rendezni.

Az intézet igen alkalmas helyiséget is kapott, a mennyiben az első aradi takarékpénztár udóttja lesz a Lengyel testvérek házában. A házi hangversenyekhez szükséges terem is rendelkezésére áll majd zeneiskolánkunknak.

A főtebb nevezett tanárok közül a legtöbb az aradi közönség előtt régen jó hangzású névvel bír. Az újak rövidesen megfogják ezt a rokonszenvet nyerni, mert művészi képességük a javából való. Unger tanár kiváló hegedű művész, a ki a bécsi akadémián Grün tanártól nyerte kiképzését és több évig az athéni királyi zeneakadémiában működött tanárként. Popperben ismerősei olyan cello-művészt üdvözölnek, a kiben Arad zenei élete igen sokat fog nyerni. Siebert Helén az énekekre Bécsben képesített tanárnő, ki Schreyer Harryval együtt fogja az énekkutatást vezetni. Nagyműveltségű, alapos zenei tudású énekesnő hírében áll, így hát ő is csak nyereség lesz zenei életünkben.

Egyébként lapunk hirdetései rovatában is találnak olvasóink egyetmást az új zeneiskoláról, melynek létesítése szükségét pótol.

— **A holnapi hangverseny.** Érdekes hangversenyt rendez holnap vasárnap este 8 órakor a Krispin teremben a budapesti zeneakadémiának egyházi végzett növendéke. A hangverseny jótékony célra szolgál és S. Hegyi László, az operaház tagja vezetése mellett tartatik. A mindenesetre érdekes hangverseny megérdemli a pártolást már csak azért is, mert a művészi pálya első lépésőjén álló fiatal növendékek mutatják be tudásukat, de meg aztán a műsor egyes számai is érdekeltséget keltezők. A belépti díj körszék 1 frt., zártezek 50 kr., földszint 30 kr. A műsor a következő:

1. „Nyitány”.
2. „Zajgó folyam”, Schubert Ferencstől; éneki S. Hegyi László.
3. „A nővér”, költemény Incsedy Lászlótól; szaválja Geröffy Ilona k. a.
4. Nagy ária a „Zeidónó” című dalműből, Halveytől; éneki Geröffy Frida k. a.
5. „Ise kisasszony”, monolog Makay E.-től; előadja Geröffy Ilonka k. a.
6. „A trombitás halála” ballada Gröger Károlytól; éneki S. Hegyi László.
7. „Ó szeret”, „A remete osengettyje” vig operából; éneki Geröffy Frida k. a.
8. „A vándor”, Schubert Ferencstől; éneki S. Hegyi László.
9. „A vándor”, Schubert Ferencstől; éneki S. Hegyi László.
10. Induló.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A Pável-Pituk ügy.** A nagyváradi törvényszék előtt tegnap folytatták a Pável-Pituk ügy végtárgyalását. Ezuttal a többi tanura került a sor. Javarésztük nem emlékezett vissza a tüntetés tetteseire, egyedül Völgyi Ferencz, Völgyiné és Sarkadi József vallottak Bertsey György, mint a tüntetés vezetője ellen. Bertsey kijelentette, hogy Sarkadit ő elmozdította hivatalából, azért vall ellene. Ujlaki Antal azt vallja, hogy a nagyváradi hírlapírók kötelezőszerűleg voltak jelen a tüntetésnél, de abban részt nem vettek. Rimler Károly rendőrkapitány visszautasította a román panaszosok vádiát, hogy a rendőrség szándékosan nem akadályozta meg a tüntetést; es merő ráfogás, mert a rendőrség a tüntetés megakadályozására katonasegítségét is kért. A tárgyalás folyamán az elnök többször rendentasította a hallgatóságot, a vádlottak szavai után teihangzott tetszésnyilvánításokért. Az ítélet kihirdetését nagy érdeklődéssel várják.

TÁVIRATOK.

Minisztertanács.

Budapest, augusztus 14. (Saj. tud. táv.) Ma hosszabb minisztertanácsra ültek össze a kormány tagjai. Mint már előre is jeleztetett, a tanácskozás tárgya első sorban az 1897. évi költségvetés volt, a melyben néhány jelentéktelenebb változtatással megállapodtak. Ezen kívül folyó ügyek is voltak a szönyegen.

Gajári államtitkársága.

Budapest, augusztus 13. (Saj. tud. táv.) A P. E. nyomán több ujság megteszi ma Gajári Ödönt a Nemzet felelős szerkesztőjét és orsz. képviselőt földmívelési államtitkárnak. E hirre vonatkozólag csak annyit jegyzünk meg, hogy erről a hírről a kombinációba vett Gajári Ödön épen semmit sem tud. Régebben felajánlották neki az államtitkári állást, azonban akkor sem fogadta el.

Budapest, aug. 14. (Saj. tud. távirata.) A ma esti lapok Gajári Ödönt, mint jövő földmívelésügyi államtitkárt újlag emlegetik. Ez a híresztelés minden alapot nélkülöz.

Bécsiek Budapesten.

Budapest, aug. 14. (Saj. tud. táv.) Több mint kétezer bécsi jön holnap a kiállítás megtekintése céljából külön vonatokon Budapestre. Négy külön vonat hozza őket, a melyek a következő sorrendben érkeznek be a nyugoti pályaudvarba. Az első vonat jön délután 1 óra 12 perczkor, a második: 2 óra 11 perczkor, a negyedik: 2 óra 27 perczkor. A bécsieket a pályaudvarban a fogadó bizottság várja.

A Duna árad.

Budapest, augusztus 14. (Saj. tud. táv.) A Duna erősen árad. A kormány ma leiratban figyelmeztette a főváros tanácsát a fenyegető veszedelemre.

Megbukott fürdő.

Budapest, augusztus 12. (Saj. tud. táv.) Czirkvenicza fürdőről, Abbazia mellől, nagyon szomorú hír érkezik: a fürdő. — megbukott. Tönk szélére juttatta a gazdag berendezés az avatatlan vezetés.

A tüzoltó kongresszus és Széchenyi basa.

Budapest, aug. 14. (Saj. tud. táv.) A tüzoltó kongresszus és az azzal kapcsolatos tüzoltó verseny és diszfelvonulás tudvalevőleg ma e hó 15-én a következő napjain lesz. A kongresszuson való megjelenését annak idején megígérte volt Széchenyi basa is, a ki azonban most tudatja, hogy az ünnepekre nem jöhet el. Bárán Ernőhöz, az önkényes tüzoltók főparancsnokához tegnapi kelettel a következő levelet intézte Konstantinápolyból:

Igen tisztelt Barátom! Felette sajnálom, hogy f. hó 15-én tartandó országos tüzoltó kongresszuson nem lehetek jelen, daczára, hogy több ízben kértem szabadsági engedélyt, lehetetlen volt azt megkapnom. Rendkívül örültem volna téged annyi idő elmúltával ismét szívemhez szorítani és ölelni. Isten veled! Maradok tisztelő örök hived és barátod Széchenyi basa.

Elfogott rabzókevény.

Budapest, aug. 14. (Saj. tud. távirata.) Melláry Ferencz 36 éves többször büntetett betörő, aki a napokban a csillagbörtönből

megszökött, már kézrekerült. A budapesti rendőrség fogta el itt tegnap éjjel a szegedi rendőrség értesítésére, a mely figyelmeztette a budapestit, hogy a szökevény rab valószínűleg Budapestnek vette útját, mert itt a fővárosban lakik József nevű bátyja. Melláry rendkívül veszedelmes gazember, aki nem csak itt Magyarországon, de külföldön is követett el betöréseket. Többek között Görögországban 30 ezer frankot emelt el. A budapesti rendőrség erős fedezet alatt most visszaviteti Szegedre.

A világláró angol kerékpárosok.

Budapest, augusztus 14. (Saj. tud. távirata.) Az a három angol, aki kerékpáron utazza körül a világot, még mindig Budapesten időzik, melynek szépségét nem győzik eléggé magasztalni. Az egyiknek közülök, a fiatal Lann Eduardnak va ami nyakdaganata támadt, mely azonban dr. Bodon Károly rókusai orvos kezelése alatt annyira megjavult, hogy az elszánt turista bizvást folytathatja földkörüli útját.

Munkanélküliek gyűlése.

Budapest, augusztus 14. (Saj. tud. távirata.) A munkanélküli lakatosok ma délután négy órakor a Damjanich-utcai nemzeti kertben gyűlést tartanak, a melyen a munkanélküliek okait és a szakszervezkedést fogják fejtegetni.

Az idegenforgalom.

Budapest, aug. 14. (Saj. tud. távirata.) A holnapi kettős ünnepre már most is nagyobb számmal érkeznek az idegenek. — A fővárosba tegnap összesen 17612 idegen érkezett a vonatokon. Ebből a keleti pályaudvaron jött 1022, a nyugatin 6731, a délin 899. Elutazott a fővárosból összesen 16844 ember. Es pedig a keleti pályaudvaron 9562, a nyugatin 6662, a délin 620.

Választási mozgalom.

Fiume, aug. 14. (Saját tud. távirata.) Az itteni szabadelvű párt B a t t h y á n y i Tivadar gróf ellenében P a u e r Alfrédet, a torpedó-gyár kereskedelmi igazgatóját lépteti fel, kinek megválasztása csak az esetben nem biztos, ha a központ L á n g Lajost fellépteti.

Faure a francziákhoz.

Páris, aug. 14. (Saját tud. távirata.) Lavac város tanácsa az ott időző F a u r e köztársasági elnök tiszteletére ebédet adott. F a u r e hosszabb beszédben felelt az üdvözetekre s a francziákat egyetértésre intette, ha azt akarják, hogy Franciaország az öt megillető állást Európában megtarthassa.

Beteg miniszterelnök.

Madrid, augusztus 14. (Saj. tud. távirata.) C a n o v a s miniszterelnök annyira gyengélkedik, hogy orvosai tanácsára a szobát kénytelen őrizni.

Bolgár és szerb egyezkedés.

Belgrád, augusztus 14. (Saj. tud. távirata.) D a v i s o Chaim kereskedelemügyi miniszteri osztályfőnök, A l e x i e v i c s János vámfelügyelő és J o n i c s Wladimir pénzügyminiszteri titkár még e hó folyamán Szófiába utaznak, hogy a bolgár-szerb kereskedelmi szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalásokat a szófiai kiküldöttekkel megkezdjék.

A krétai helyzet.

Konstantinápoly, augusztus 14. (Saj. tud. távirata.) A portához közelálló körök biztosra veszik, hogy a nagyhatalmak Anglia ellenzése folytán, Kréta szigetét nem fogják hadihajókkal elzárni. Több nagyha-

talom pedig nem akar hozzájárulni ahhoz, hogy Angolországot magatartása folytán a krétai ügy megoldásának kérdésénél kizárják.

Athén, augusztus 14. (Saj. tud. távirata.) A porta athéni követjével igen erős szemrehányásokat tett az itteni kormánynak azért, mert nem tesz semmit annak megakadályozására, hogy az önkéntesek ne menjenek Kréta szigetére és Maczedóniába.

Páris, augusztus 7. (Saj. tud. távirata.) A Havas ügynökség jelenti A t h é n b ó l, hogy a király tegnap a krétai reform bizottság tagjait hosszabb kihallgatáson fogadta és a krétai helyzetről magát kimerítően informáltatta.

Nansen expedíciója.

Vardö, augusztus 14. (Saját tud. távirata.) N a n s e n és J o h a n s e n hadnagy 1895. márczius 14-ikén hagyták el az északi szélesség 84 fokánál a »Fram« hajót, hogy a vidéket még feljebb északra is megvizsgálják. — Az expedíció tervét véghez is vitte, amennyiben az új szibériai szigetektől északra az északsarki tengeren áthatolt és a 86 fok és 14 perc alatti területet megvizsgálta. Nansen és Johansen ezután délre fordultak a Ferencz-József föld felé, ahol a telet töltötték. Itt medvehus és czetszalona képezték egyedüli eledelüket. — Ugyanitt találta őket Jacksonson expedíciója a Windivard hajóval. Ezen érkeztek meg tegnap délután Vardöbe. A »Fram« Vardöbe, vagy Bergenbe fog nemsokára érkezni. A hajó az expedíció viszontagságait nagyon jól állta ki.

A csár utja.

Páris, augusztus 14. (Saját tudósítónk távirata.) A mai minisztertanácsban a külügyminiszter bejelentette a csári párnak október hó elsejére eső látogatását. Az ülésen megbeszélték a részleteket a koronás vendégek méltó fogadására és ellátására.

Török garázdálkodás.

Konstantinápoly, aug. 14. (Saját tud. távirata.) A szmirnai vasuti vonaton egy török rablóbanda elfogta V a l i g o r s z k y mérnököt s kiadatásáért 4000 török font váltságdíjat követel.

Az orosz hadseregéből.

Pétervár, augusztus 14. (Saj. tud. távirata.) A »Saratow« nevű személyszállító hajó 1600 gyalogos katonával Wladivostokba ment.

Hitrovo utódja.

Pétervár, augusztus 14. (Saj. tud. távirata.) Az elhalt H i t r o v o, volt japáni orosz követ állását B t t z o w jelenlegi teheráni orosz követ fogja elfoglalni.

REGÉNY CSARNOK.

Az Unneprontó.

[5] Irta: H a n k o n y i E m m a.
(Vége.)

IV.

Es lett a helyőrségek ellenállhatatlanából falusi Don Juan, a miért bomlottak a horvát asszonyok s a kitől rettegett a legénység, amerre csak feltűnt fekete Jupiterje, mert a vén Marsa kanteláiból kimaradt a paraszt mulatságok tilalma.

Szakált növesztett magának, hogy az új milientől ne üssön el nagyon. A divatos ruháját fölcsereelte valami fantasztikus vadászöltözétté formáért, mert az jobban szemet szar a menyecskéknél, mint a keményre vsalt ingplastron s az angolos bő pantalon.

Néha magára kapta az uniformisát s úgy

állt oda a vasárnapi kólóba. Itt nem volt ember, a ki megbotránkozott volna, hogy a kilépett katonatiszt a régi egyenruhájában táncol a templom előtt, a nyílt utcán. Még több respektusa volt ebben a ruhában a hajdani katonát imádó graniosár-vidéken. Sértetetlen volt benne. Ha szilaj kedve kerekedett, kilépte a legkevélyebb legényt a körből, hogy oda férkezzen kedvére a szomszédok közé. Eltűrték neki. Ott járta a falu két legszébb fehéröseléde között. A balkeze egy gömbölyű fitos menyecske övében, a jobb egy nyulánk fekete haju leányéban. Néha-néha odahajolt hozzájuk, enyelegve, közelebb, föl-tűnőbben, mint a hogy azt az itteni paraszt etiquette eltűné. A menyecske azért tűrt; de a leány rászólt, valahányszor összeütközött a válluk.

— Az nem illik, gospodin.

S mivel a gospodin, az ur nem sokba vette a rendreusitást, hát egyszer ezt is hozzátette:

— Menyasszony vagyok.

— Elég nagy bolond-e a jövendőbelid? — kérdezte az ifju Marsa nevetve.

— Minek lenne bolond? — mondta a leány duszogva.

— Mert az a szokás: minél okosabb a lány, annál bolondabb legényhez megy feleségül. Nem tudod azt, te Póla?

A lány nyelvenesen visszavágott:

— Ha tudom a szokást, hát itéletnapig is elvárok az urra, amig megszeret.

Az ifju Marsa teli torokkal kacagott a ripozton.

— Hát mondjad komolyan, hogy hívják azt a boldog semmirekellőt, aki majd elvesz? kérdezősködött tovább.

— A gospodin ismeri, Martin Gubics.

— No ez derék bolond, jobbat már nem talál. Azután meg te, az az én kocsisom, aki minket évről-évre a kocsiján tuvaroz az-erdőbe. Est se tudtam még. De erre inni kell. Gyertek a korcsmába, fizetek ürmöst.

Az egész frakvenzia bevonult, velük a cigány is. Itták az ürmösnek keresztelt spirituszos édes levet, szaporán, mintha muszaj lenne. Mire neki pirult a lányok arca, s fölöntöttek a garatra a legények. Milo, Marsa maga is be volt csipve. Bolondos jókedve volt.

Lássuk a tyápét, hogy megy a cigánytánc, kiabálta teli torokkal, s egy ötförintost vetett a cigánynak, hogy huzza.

Azzal derékon kapt a kipirult Polát. A másik oldalról az eseten Iszakra fogta a lányt s járták tüzzel, hévvel. Az ittas uri fin, akinek az agyára szaladt a vére az érzékszéklandozó tánczól, a fiatal parasztlány, aki ülsédült a szép uri legény szemétől s a hűséges famulusz, a derék, deresfejű Iszakra, akit az ifju ur atyja tett kaputos emberré. Dobogtak a lábak, röpködött a Póla tarzahimes, vékony szöttes csuhája, mintha két szárnya volna a formás lábának. Pedig két izmos férfiar röpitette lefelé.

Mikor kiállt belőle a lélegzet, nagy zöngésre tették csak le. Biboros ábrázattal remegve, ereszkedett le a padra. A vieme szinte elborult a fáradtságtól. Azt se látta, hogy a jegyese ott áll mellette. De a féltékeny Martin észrevette magát.

— Nesze, a miért az urral táncolni mertél, az én szemem láttára. Nesze a miért tyápét merélt járni tisztességes ember mátkája létedre, te mihaszna. Nesze neked, nesze.

S a legény kerges nagy keze ütötte a leány vállát, a hátát, a fejét, hogy zörgött belé a nyakán az üveggyöngy, meg az ezüsttallér, s a kontya lebomlott és végig folyt a pruszlikján, a himes skután egész a sarkáig, a földig.

A püfölnének a Marsa izmos keze vetett véget.

Fölkapta a természetes legényt mint a pelyhet, és úgy rázta a levegőben, mintha nem is volna súlya. Aztán két-három záp fogingató pofont adott neki jobbról-balról s kiröppen-tette a korcsmaajtón.

— Így, barom paraszt!

— Iszkrát még részegen se hagyta el az aggaskodó esze.

— En Jézusom, Signor Marsa, mit cselekedett? Ha ez a kamasz bosszút vesz, s rá les... Hiss katona volt a nem hagyja a szégyent magán...

Milo Marsa végignézett az ő főnökén s azt mondta neki reccogó szóval:

— Maulhalten

Aztán oda ült a szepegő, síró leány mellé, megczirogatta a haját és vigasztalta:

— Ne féj babám, akad neked még más bolond is. Ez úgy jó. Rabiátus marha, Száz forintot adok szíved, no csak ne siránkozz. — S ölébe vonta a szép Póliát. A mulatás, az fojrt tovább, kurjongattak. A hűséges Iszkra oda húzódott a mollett pisze menyecske mellé, aki előbb a kis gazdája partnere volt a kőlóban. — Annak mondott ostobaságokat és attól elaludt az aggódása.

A kidobott Gubics Martinnal persze nem törődött senki tovább.

Reggel három órakor, amint ittasan hazafelé botorkált, az ifju Marsát valaki nyakon szurta a sötét utozán. Összerogyott, elesett, meg is halt jajszó nélkül, mert a nyaktűtő erét érte az éles szerszám.

Kijöttek a hatóság emberei. Fölboncolták a halottat és elfogták a Gubics Martint, akire zyanu volt, hogy ő ilte volna meg az olaszt. De hát a mátkájával igazolta az alibijét és föl kellett menteni.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Valami az újabb sertésvészhez.

Írta: Deutsch Bernát.

F. hó 6-án azt olvastam az „Aradi Közlöny”-ből, hogy a sertésvést városunkban újból konstatálták. — Természetesnek tartom, hogy minden irányban megtették és megteszik a kellő óvintézkedéseket, de történekn tulzások is, a mik több kárt, mint hasznót okoznak az ügynek.

Például, ha az elhullott sertéseket csak ugyan a gyepterre hordják, ezzel a sertésvést tovább terjesztik. Ha volt ennek valami értelme ez előtt egy vagy két évvel, midőn a vést konstatálni kellett, de most nincs semmi. Jele ennek az is, hogy a földművelésügyi m. kir. miniszter rendeletileg megengedte, mikép a budapest-ferencvárosi consum-vásárra megérkező sertés-hullákat, vagy a vásáron elhullott sertéseket a z o n n a l s z a b a d e l a d n i technikai ozéla (szappan-főzésre), míg ez előtt a hullákat ingyen a gyepmesternek adták. Ez ellen én már a földművelésügyi miniszteriumban tartott anketten felszóltam, mert abszurdumnak tartottam ezt az intézkedést. Nem elég, hogy a sertéstulajdonos az elhullások által roppant kárt szenvedett, de még azt a pár forintot is elvették tőle ráadásul, mit a szapponosoktól kapott volna a hulláért.

Kérdem, nem ozélszerűbb dolog-e az elhullott sertést rendőri felügyelet mellett karbol, petroleum vagy más hasonló szer által élvezhetlenné tenni és azonnal szappanfőzésre átengedni, mint sem a gyepmester által a gyepterre kihordatni, a hol az a levegőt megfertősi legjobb esetben addig is, míg a hullát elássák. Azután ki desinfcizálja azokat a kocikat, melyekkel a hullákat kiviszik s ha ma ez, holnap az a kocsi viszi ki őket a piacról, vajjon nem jobban terjed-e a vést?

En ilyen elszomorító tapasztalatokat szerestem e tekintetben Aradon s inkább hajlandó vagyok üresen hagyni a Marosperton lévő hizlaldámat, semhogy, a súlyos, költséges és azonfelül néha ártalmas rendeleteknek magamat alávessem. Noha a törvény rendeleteit mindenha kellőkép respektálom, de midőn meggyőződtem arról, hogy egyes intézkedések nem, hogy segitenének a bajon, de még többet ártanak: köteleességemnek tartom a közügy érdekében felszólni. Mert hogy a sok rendelet és desinfcizió daczára a baj nagyobb, mint volt, azt a tényt eltagadni nem lehet.

Tény az is, hogy azon sertéseket, melyek a sertésvéstelen tulesetek, ugyan ott fertőzött hizlalókban még 3—4 hónapig tovább hizlalták a nélkül, hogy betegezés, vagy elhullás történt volna. Ezt bebizo-

nyithatom. Oly helyen, hol 400 sertésből 50 darab és 560 sertésből 150 darab maradt meg, ezeket a sertéseket ugyanazon fertőzött hizlalóban s minden desinfcizálás nélkül három napon át s minden baj nélkül tovább hizlalták; természetesen az aklot, ha teljesen megürült, alaposan desinfcizálták.

Ezeket tartottam szükségesnek elmondani az újabb sertésvész konstatálása alkalmából.

Az már az ember természetében van, hogy saját vagyonát tőle telhetőleg s legjobban igyekszik védelmezni. A sertéskereskedő is mindent elkövet, hogy állományát épességben tartsa s a vést terjedését meggátolja. Eppen ezért nem szabad az elhullások által úgy is sok kárt szenvedő hizlalókat ozélszerűtlen intézkedések által még jobban megrovidíteni, hanem inkább megfelelő óvintézkedések behozatala által a város- és annak polgárai érdekét lehetőleg megvédelmezni kell.

Aradi heti gabnavasár.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, augusztus 14.

A folytonos csapadékok és egyéb akadályok folytán a termelők az idén rendkívül visszamaradnak a csépléssel, mi által a kínálat is — aránylag az utóbbi esztendőkhöz — nagyon megcsökkent.

Malmaink, tekintve a fent megirt körülményeket, a kínált mennyiséget jól tartott áron vásárolták.

Behozatott mintegy 500 métermázsa buza és mintegy 1000 métermázsa különböző gabonanemű mely a következő áron kelt el:

Uj-b u z a I-ső minőségű 5 forint 60 krtól 5 forint 70 krig.

Uj-b u z a közép minőségű 5 forint 40 krtól 5 frt 50 krig.

O-b u z a 5 forint 60 krtól 5 forint 70 krig.

Uj-r o z s 4 forint 40 krtól 4 forint 50 krig.

Uj-á r p a 8 forint 10 krtól 8 forint 20 krig.

Uj-z a b 4 forint 20 krtól 4 forint 30 krig.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes Lajos ozég jelentése. —

Budapest, augusztus 14.

G a b o n a ü z l e t: Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a vételkedv szintén mérsékelt volt s az irányzat változatlan maradt. Elkelt 20000 métermázsa buza tartott áron.

H a t á r i d ő ü z l e t: Amerikából szilárd árfolyamokat jelentettek, náunk változatlanul indult az üzlet, több fedezésre némileg megszilárdult.

Zárul 12 órakor:

Ószi buza	6.39— 6.41
Tavaszi buza	6.78— 6.79
Buza május—júniusra	—
Tavaszi tengeri	8.44— 8.45
Ószi tengeri	8.57— 8.58
Tavaszi zab	—
Ószi zab	5.21— 5.22
Tavaszi rozs	—
Ószi rozs	5.48— 5.44
Tavaszi repce	10.75—10.80

E r t é k t ő z s d e: Teljesen üzlettelen.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	861.50
Magyar hitelrészvény	—
Osztrák államvasut	—
Lombard	—
Jelszlog hitelbank	—
Rima-Murányi	—
Villamosvasut	—

— Itéletidő a szomszédban. Makóról jelentik tegnapi kelettel: Nyugatról keletnek tegnap virradóra 2—3 óra között igen nagy orkán és jégeső tönkre tette az összes kapásnövényeket. A kukoricza szára annyira kopasz lett hogy rá sem lehet ismerni. A szőlők, amelyek eddig szép termést ígértek, teljesen megsemmisültek. A kétszeri jégeső a szőlőfűrtöket egytől-egyik letördelte s a venyigék alatt csupa szőlőfűrtök és szőlő szemek láthatók. Irtózatossá vesztéség és csapás ez; a gazdák attól tartanak, hogy három évig nem fognak a szőlők teremni, annyira megviselte őket az augusztus hó 12-iki

óriási jégvihar. A jégeső az egész makói határt átszerte. Öreg, 80 éves gazdák nem emiélkeznek hasonló jégesőre; a jég nagyon sűrűen esett s még reggel 7 órakor is egészen fehérek voltak a kertek, mezők és udvarok.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

— Augusztus 13. —

Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm feüli súlyban) 44—45 krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm feüli súlyban) 47—48 krig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) 48—49 krig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 49—50 krig. II. Magyar szedett: Neh-r (páronként 280 kilogramm feüli súlyban) 42—49 krig. Közép (páronként 221—280 kilogramm u súlyban) — krig. Könnyű (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm feüli súlyban) — krig. Közép (páronként 220—260 kilogramm súlyban) — krig. Könnyű (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krig. Sertés-létszám: 1896. évi augusztus hó 11-én volt készlet 6567 darab, 1896. évi augusztus hó 12-én felhajtott — darab, 1896. évi augusztus hó 13-án elszállított —99 darab. 1896. évi augusztus hó 13-án maradt készletben 5468 darab. A hizott sertés özetirányzata: Vátozatlan.

S z e z z ö z l e t.

— Augusztus 14. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 51 forint — krajczár, krosinybor 51 forint 50 krajczár hordó nélkül, per 100 liter $\frac{1}{10}$ beleértve 25 frt fogyasztási adót. Száritott moslék 5 frt 20 kr. métermássánsként.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 14. d. u. 5 óra.

Buza bászági uj	6.55— 6.90
Buza tiszavidéki	6.60— 6.95
Buza postvidéki	6.55— 6.90
Buza fejmegyei	6.55— 6.90
Buza bászói	6.85— 7.—
Rozs uj, elsőrendű	5.70— 5.55
Rozs uj, másodrendű	5.40— 5.45
Arpa takarmány	3.70— 4.—
Arpa égetni való	4.75— 5.50
Arpa sörfőzdei	6.— 7.50
Zab	6.85— 6.65
Tengeri bászói	8.55— 8.60
Tengeri másnemű	8.45— 8.55
Káposzta-repce bászói	9.50—10.10
Köles	—
Buza márczius—április	6.79— 6.81
Buza szeptember—október	6.42— 6.48
Buza május—június	—
Rozs szeptember—október	5.45— 5.48
Tengeri május—június	8.80— 8.61
Tengeri július—augusztus	8.47— 8.45
Tengeri októberre	—
Zab márczius—április	—
Zab szeptember—október	5.22— 5.23
Káposzta-repce augusztus—szeptember	10.40—10.50

KIS LOTTO.

Budapesti:

10, 32, 41, 5, 25.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

KRISPIN JÓZSEF

ARADON

Deák Ferencz-utczá 28. szám a saját házában lévő

Z E N E M Ű

és

hangszerkereskedésében

mindennemű hangjegyek és hangszerek legjutányosabb áruk mellett kaphatók.

Hangszerek becseréltetnek.

Zongora hangolások és javítások helyben és vidéken elvállaltatnak.

Áruk: zongorák 50 frttól 1000 frtig, havibér 3 frttól felfelé. Hegedű, fuvola 4 frttól fejjebb.

Kölcsönkönyvtár használati díja havonként 80. kr., kötetenként 5 kr. 1100

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy 1101

1896. évi szeptember hó 3-án

délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1896. évi június hóban esedékes

zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni. Weisz Dávid.

3968/896 tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Andaházy Pál és a «Viktória» takarékos és hitelintézet mint részvénytársaság végrehajtónak Orsz. Juón (gajetán) kurticsi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 307/896 számú végzéssel a kurticsi 825 sz. tjkönyvben A. I. 1—5 sorszám 1727/b, 1924/b, 1951/b, 2372/b és 2617/b. helyrsz. alatt foglalt ingatlanra 1561 frtban megállapított kikiáltási ár és feltételek mellett elrendelt árverés, megtartására újabb határnapul 1896. évi szeptember hó 4-ik napján délelőtti órakor Kurtics község házánál tüzetik ki és annak foganatosításával Török Dénes bírósági végrehajtó bizatik meg.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon 1896. évi július hó 3-ik napján.

Az aradi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Vincze

1092 kir. törvényszéki bíró.

Egy a jegyzői teendőkben

jártas és a román nyelvet bíró

segédjegyző

azonnal

alkalmazást nyerhet alolirotnál.

Javadalma évi 240 frt, mosás és ágyneműn kívül teljes ellátás.

Szorgalmához képest mellékjövedelemre is számíthat.

Pleskucz Aradmegye, u. p. Gurahoncz.

Skonda László,

körjegyző.

1099

Felső kereskedelmi tanintézet Nagyváradon.

Az országos kereskedelmi akadémiákkal egyenrangú és jogu szakiskola. All 3 osztályból. Nyilvánossági és egy évi önkéntességi joggal felruházva. A nagyvárad kereskedők új és fényesen berendezett palotájában, előkelő családok fiai részére a modern szakképzés minden követelményeinek megfelelően berendezett

internátussal.

Végzett növendékek a bel- és külföld legnagyobb vállalatainál helyeztetnek el.

A tanév 1896. évi szeptember hó 1-én nyílik meg.

PROPPER N. JÁNOS,

igazgató.

1024

2366/sz.

Árverési hirdetmény.

Alolirott m. kir. erdőigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy a bátinczi erdészlakhoz tartozó kertben készletben levő mintegy m³ tölgy, 14 m³ kőris, 0.217 m³ juhar és 0.196 m³ éger fűrész-áru akár rakatonként, akár egészben való eladása iránt köbméterenkint huszonkettő (22) forint és 5 kr. kikiáltási ár mellett a bátinczi m. kir. erdőgondnokság irodájában felsőbb jóváhagyás fentartása mellett f. é. szeptember hó 1-én délelőtti 10 órakor nyilvános árverés fog tartatni.

Venni szándékozók felhivatnak, hogy 20 %-os bánatpénzzel ellátva, a kitűzött helyen és időben megjelenjenek.

A szabályszerűen kiállított, 50 kr. bélyeggel és a kikiáltási ár 10 %-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt elfogadhatnak.

Az árverési s egyszersmind szerződési feltételek az alolirt m. kir. erdőigazgatóságnál és a bátinczi m. kir. erdőgondnokságnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Lugoson, 1896. augusztus 9-én.
1098. M. kir. erdőigazgatóság

Nemes rák, élő megérkezés biztosítva, 5 kilos kosarakban utánvét mellett 90 drb. leves rák 2 frt 80 kr., 60—70 drb. óriás rák 3 frt 80 kr., 30—40 drb. kütűnd rendkívül nagyságú rák 4 frt 80 kr.

Élő szárnyasok 1896-os. Élő megérkezés biztosítva, 6—10 kövér csirke vagy 4—6 kövér rucza vagy nagy liba és egy nagy rucza, vagy 3—4 1895. évi naponta tojó csirke utánvét mellett 2 frt 60 kr-ért szétküld. 1090

B. Kaphan Buczacz (Galicia).

Mezőhegyesi m. kir. állami ménésintézet.

557. szv. szám.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménésintézeti kórház élelmezésének az 1897. évi január hó 1 től az 1899. évi december hó végéig terjedő három évre szerződésileg leendő biztosítására ezennel pályázat hirdettetik.

A biztosítási tárgyalás az 1896. évi szeptember hó 3-ik napján délelőtti 9 órakor Mezőhegyesen a ménésparancsnokság számvevő irodájában fog megtartatni.

A közelebbi feltételek részint külön hirdetményekből olvashatók és részletesen Mezőhegyesen a ménés számvevő irodájában megtekinthetők.

Mezőhegyesen 1896. évi július hó 11.

1033 A m. kir. állami ménésintézet.

Aradi légszeszvilágítási vállalat.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a légszesz igénybevételenek megkönnyítése végett hajlandók vagyunk légszeszbevezetést kívánatra ingyen létesíteni olyképp, hogy díjtalanul létesítjük a világítási berendezést két csőnyílásra, valamint a berendezést a főzéshez. Ezen előnyökkel szemben az új bérlő kötelezettséget vállal, hogy három egymást követő éven át 36 forint 50 krnyi, azaz naponként átlag legalább 10 krnyi légszeszt fog fogyasztani. A kötelezett fogyasztás tehát ezekhez képest aránylag egészen jelentéktelen.

A világítási készülékeket, lirákat, lámpákat a fél fizeti. Az Aradi légszeszvilágítási vállalat jelenékeny mennyiséget tart raktáron. — A légszeszmérőért, valamint a főzőkészülékért jelentéktelen havi bér fizetendő. — A légszesz ára a következőleg lett leszállítva:

Világítási célra köbméterenként 16 kr.

Fűtési, főzési és motoros célokra 8 1/2 kr.

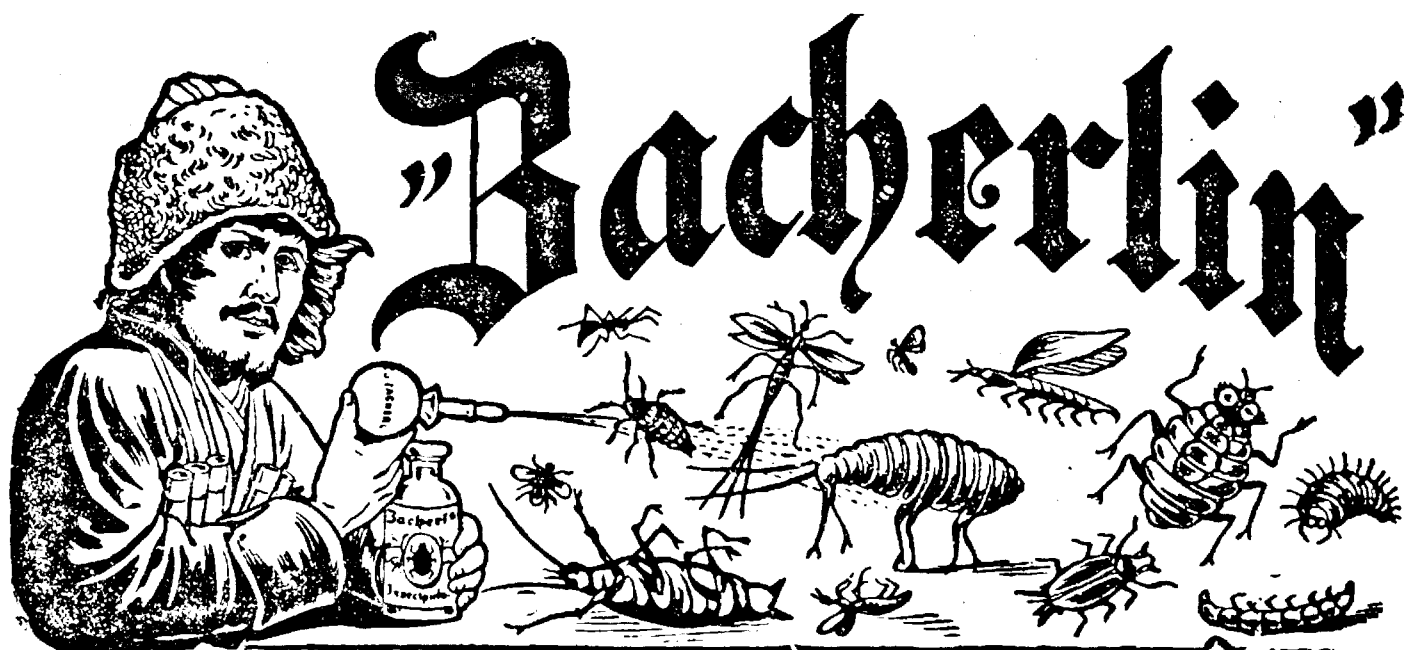
Nagyobb légszeszberendezés esetén az igazgatóság más kedvező megállapodásra is hajlandó lépni a felekkel.

Kéretik a t. közönség kívánatait szóval, vagy írásban a vállalat irodájához intézni. A személyzet a legnagyobb előzékenységgel s szives készséggel nyújt minden felvilágosítást.

1067

Legjobb polókat, bolhák és konykaróvókat ellen.

Melyek és parafák a háziállatokon stb. stb.

csodálatos módon hat! Pusztít — mint semmi más

zer — mindenféle rovar és azért az egész világon mint egyedüli a maga nemében dicsérik és keresik. Ösmertető jelei: 1. a lezárt üveg. 2. a „Zacherl“ név.

RAKTARAK:

ARAD:	Hartmann Herman
Hoffmann József
Hubert Bernát
Illics Arzén
Karátsonyi A. utóda
Ladányi Károly
Meer Mór és fia
Nagy Farkas
Neuländer Zsig.
Obetkó Kálmán
Pollák József
Preisach Vilmos
Prolich István
Ring Zsigmond
Rothstein Mór
Schauer B. és társa	Schlesinger Samu
Schwarz M.
Simon Károly
Steinitzer N.
Szauer Adolf
Tones Ede
Wechsler József
Weisz Dávid
ifj. Weisz Mór
Belgráder H. és tsa.	BATTONYA:
Fischer Izák
Geller Ferencz	KISJENŐ:
Messer Lipót	PANKOTA:
Barna Lajos
Duffek Kálmán
Pavlovits Const.
Rigler Herman
Rigler István	Weber János
Husserl J. Vilmos
Amtmann Lajos
Baumann B.
Bárdny László
Brunner Karolina
Dengl Béla
Dengl Károly
Dratsay Lajos
Dürr testvérek
Dusek Ferencz
Éles Armin
Ernyei Gyula
Feichthaler M.
Fejér Gyula
Guttmann Samu	UJ-ARAD:
Liskowetz Antal
Jamniczki J.
Ort A. J. utóda
Zimmer Mátyás.	BOROSJENŐ:
Blau Dávid
Strausz Ignác	M.-RADNA:
Schäffer Antal
Tones Ferencz	M.-PÉCSKA:
Fleischmann Her.
Iritz Frigyes
Szinberger Sándor
Königsthal J. és fia
Turszky Nándor	SOBORSIN:
Blau Mór és fiai	VINGA:
Klemann N. 448
		BUTTYIN:
Krausz Péter
Henzel Valér	CSERMŐ:
Holländer Samu		VALEMARE:
Kohn Leopold	
					ZADORLAK:
Hemmen Ferencz.	
					UJ-SZT.-ANNA:
Henny Károly	

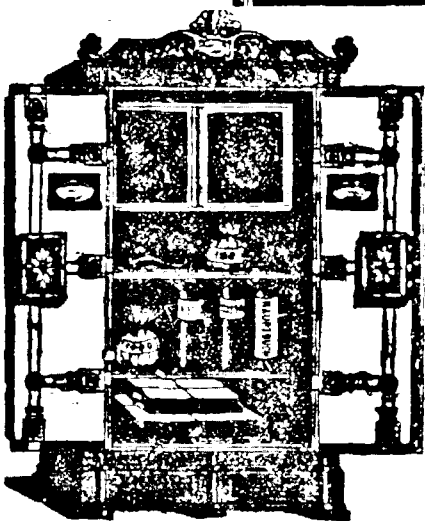
SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.

SINGER

SINGER L. S.

SINGER L. S.

A os. kir. csebr. és a m. kir. miniszteriumok a államvas- utak szállisói
tíz és hetrés ellen biztos kis kézi és nagy
pénzszekrények
gyári raktára.
Köszönetek mindenre hirtelenesen 20% engedmény.

Amerikai varrógépek,
vasbútor
és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

Amokról ajánlom
vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai
H O W E,
karikahajó
WHEELER & WILSON,
Singer és kézi varrógépek
családok, asztali és csipészet
részese.
Mindennemű varrógépek ja-
vításra is csatlakoztatott.
Varrógépekhez szükséges tal-
lékok. 581

BUDAPESTI NAPLÓ.

Politikai, társadalmi és közgazdasági napilap.

A Pesti Napló főszerkesztője, felelős szerkesztője és valamennyi dolgozó társa július 30-ikán megvált ettől az újságtól és még augusztus hónap folyamán új politikai napilapot indít

Budapesti Napló

czimen.

A BUDAPESTI NAPLÓ már első számával a magyar közönség régi barátja gyanánt fog az ország elé lépni, mert a szerkesztőség elveit, szellemét, irányát, hangját magával hozta és olyan újságot ad az olvasónak, amely a magyar szabadelvűség, a nemzeti politika, a magyar társadalom, a magyar gazdálkodás szolgálatában, az európai sajtó orgánumai körében a legelső sorban kíván helyet a maga számára stíljének előkelősége és zsurnalistikai tökéletessége következtében.

A Budapesti Napló főszerkesztője: **Vészy József.**

A Budapesti Napló felelős szerkesztője: **Braun Sándor.**

A Budapesti Napló belső dolgozótársai:

Ábrányi Emil

Clair Vilmos

Cerri Gyula

Erős Gyula

Fái Béla

Gergely István

Holló Márton

Horváth Elemér

Janovics Pál

Dr. Kovács Jenő

Lyka Károly

Márkus József

Merkl Adolf

Papp Dániel

Pekár Gyula

Dr. Soltész Adolf

Sváb Tivadar.

Vezércikkirói a legkitünőbb politikusok. Tárcairói kiváló novellisták, művészek és műbírálok.

A BUDAPESTI NAPLÓ politikai rovata találkozó helye lesz Magyarországnak legillusztrisabb publicistáinak. Tárca-rovata tükrökre lesz a magyar irodalomnak és nagy figyelemmel fogja kísérni a külföld irodalmi termését is. Ujdonsági rovatának frissesség, elevenség, jól értesültség lesznek a jellemvonásai. Művészeti rovata a legmagasabb esztetikai törvények és a művészet igaz szükségleteinek megfelelőleg készül. Távirati rovata hűségével és kimerítő információival fog kitűnni. Közgazdasági része alapos értesüléseivel, bő informatív anyagával és megbízhatóságával a magyar közgazdaság érdekeinek hűséges barátjává szegődik.

A BUDAPESTI NAPLÓ kiadótulajdonosa: a BUDAPESTI NAPLÓ szerkesztősége.

Előfizetési feltételek:

Egész évre — — — — — 14 frt.

Negyedévre — — — — — 3 frt 50 kr.

Fél évre — — — — — 7 „

Egy hónapra — — — — — 1 „ 20 „

A ki most legalább negyedévre előfizet, a Budapesti Naplót szeptember 30-ikáig (az évnegyed kezdetéig) **díjtalanul** kapja, most teljesített előfizetése tehát az október—decemberi évnegyedre vonatkozik.

Mutatványszámokat kívánatra nyolcz napig ingyen küld

a BUDAPESTI NAPLÓ kiadóhivatala:
Terézkörut 41-ik szám.

ZENE-CONSERVATORIUM ARADON.

Szeptember hó 1-én nyílik meg a lapokban már régen említett SCHREYER-féle magán

ZENE-CONSERVATORIUM

Szabadság-tér 21. sz. a. I. em. (Lengyel Testvérek házában)

melynek czélja **alapos gyakorlati és elméleti** kiképzést elérhetni: zongora, hegedű, gordonka, harmonium, orgona, szímbalom, fuvola, klarinetta játékban, kamara zenében, magán- és karénekekben, mivel kapcsolatosan előadatik a zeneelmélet, összhangzattan, zenetörténet, aesthetika és az ugynevezett zene-diktandó, azon módszer szerint, hogy az előkészítést képez az

orsz. m. kir. Zeneakadémia

tanfolyamain még pedig **akadémiailag képzett** és általánosan elismert **tanerők által**. A zongora, hegedű és gordonka tanszak 6, a többi 3—4 éves tanfolyamból áll.

Az előkészítő tanfolyamokba olyanok is felvétetnek, kik semmi zene-elbismerelemmel sem bírnak; oly növendékek pedig, kik előbb más intézetben vagy zenetanárnál nyertek oktatást és ez alapon a „Schreyer-féle zene-conservatorium” valamely felsőbb osztályába akarnak felvétetni, azok kötelesek az igazgatóság és az illető szaktanár előtt felvételi vizsgát tenni úgy, hogy készült-ségükhöz képest a megfelelő osztályba besorozhatók legyenek.

Műkedvelő urak számára, kik nappal el vannak foglalva, **esti tanfolyamok nyitattak**, úgy a hangszereken való továbbképzésben, mint a kamarazene gyakorlásában. Jó hangga bíró és éneket kedvelő hölgyek és urak részére a tanfolyamok terveitől egészen elkülönített vegyes kar szerveztetik.

A t a n t e s t ü l e t t a g j a i :

Schreyer Harry ur, zongora és ének

Unger Mór ur, hegedű és kamarazene

Pianozze József ur, hegedű és mélyhegedű

Popper F. ur, gordonka és kamarazene

Schreyer J. ur, zongora

Grünzweig A. ur, zeneelmélet, harmonium, karének

Siebert H. ur, zongora és ének

rendes tanárok.

Kertay Ede tanár ur, összhangzattan és karének

Himpfer Béla ur. (gymn. igazgató) zenetörténet

Somogyi Gyula ur, (keresk. akad. tanár) aesthetika

Klein Sándorné urnő, zongora

Lengyel Erzsébet k. a. zongora

Horváth Károly ur, szímbalom

Schreyer Harryné urnő, az intézet fegyelem és illemfelügyelőnöje.

magán tanárok.

segéd tanítónők.

segéd tanító.

Tandij egy évre 50—60 frt., (vegyes kar 10 frt.) Beiratási díj 3 és 5 frt. A tandij előre fizetendő, kívánatra negyedévi vagy havi részletekben is. Kedvezményes tandijra csak azon szegényebb sorsú szülők gyermekei tarthatnak igényt kik lehetőségük és szorgalmuk által erre érdemeseknek találtattak.

A beiratások : augusztus 24-től szeptember 10-ig, d. e. 10—12 óráig és d. u. 2—4 óráig, a felvételi vizsgák : Szeptember 1—8-ig naponta d. e. 11—12 óráig és d. u. 3—4 óráig a

Schreyer-féle magán ZENE-CONSERVATORIUM iródájában Szabadság-tér 21-ik sz. a. I. emeleten tartatottak.

Vidéki tanulók jó ellátásáról, a szülők kívánságára az igazgatóság gondoskodik megbízható és művelt családoknál.

Prospectusok és közelebbi felvilágosítások KEPPICH és SCHREYER zeneműraktárában (Aradon Andrassy-tér 19. Telefon 345.) kaphatók.

Az igazgatóság.